

Het Bruuijsel

Vogelwacht Uden e.o.

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Peter van de Braak, Jacques Raats en John Opdam
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 3 - 2009

- Redactieleden** : Liesbeth Verkaar, Jolanda Rutten, Jan-Willem Hermans,
John Hermans, Peter Noy en vacature.
- Typewerk + correctie:** Tineke Huijs
Plantsoen 30, Heesch
Tel.: 0412-451911
E-mail: tenphuijs@home.nl
- Tonny Vlamings
Vosseweide 8, Veghel
Tel.: 0413-365528
E-mail: tvlamings@hetnet.nl
- Eindredactie + kopij** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Drukwerk + omslag** : Graphiset B.V. te Uden.
- Samenstelling** : Graphiset B.V. te Uden.
- Verspreiding** : Lies Schoenmakers (coördinatie), Sandra van de Burgt en vele anderen.

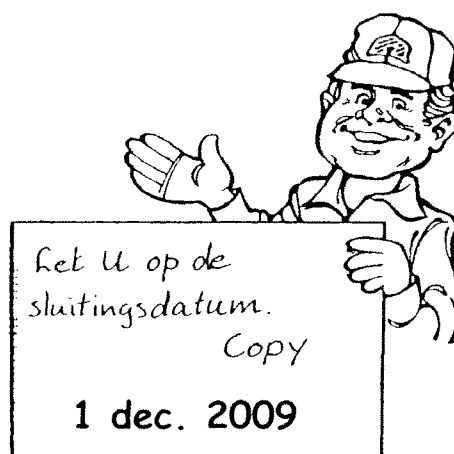
“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 285 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047
- Website Vogelwacht** : www.vogelwachtuden.nl **E-mail:** info@vogelwachtuden.nl

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

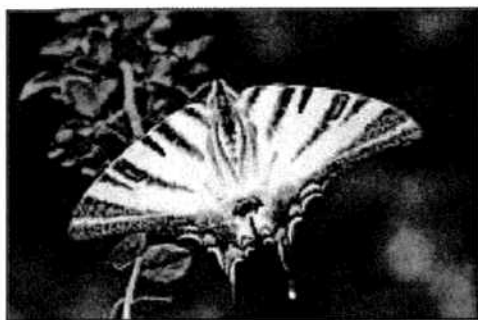
Inhoudsopgave

Colofon.....	Redactie	01
Inhoudsopgave.....	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Jolanda Rutten	03
Van de Bestuurstafel... ..	Liesbeth Verkaar	04
Wespendieven tellen in de Maashorst.....	Edward Sliwinski	06
In gesprek met... 'Tiny en Riet van Boekel'	Liesbeth Verkaar	09
Maashorst inventarisatie op volle stoom.....	Leo Ballering	12
Redactiemedewerker gezocht.....	Redactie	16
Bijzondere Waarnemingen.....	Peter van de Braak	17
The making of... 'Het Bruujsel'(deel 2)	Marlies Noy	18
Brunchwandeling naar telpost Brobbelbies Noord	Tonnie Abels	20
SOVON Landelijke Dag 2009	SOVON Vogelonderzoek	20
Wetenswaardigheden.....	John Hermans	21
JeugdVogelwacht... 'Eidooier'	Peter van de Braak	24
Interne(s)t	Jan-Willem Hermans	26
Werkseizoen 2009-2010; werkgroep VLU	Willem Peters	27
Bijzondere vogel in de kijker... 'Visarend'	Jan-Willem Hermans	28
JeugdVogelwacht start seizoen met insecten	Jolanda Rutten	29
Brunchwandeling in de Maashorst.....	Jan-Willem Hermans	30
Herfstexcursie naar Terschelling, een prachteiland!	Peter Noy	31
Vogelwacht - Winkel.....	Jacques Raats	32
De winkel is alweer uitgebreid met nieuwe artikelen	Jacques Raats	34
Dialezing 'Zeevogels van de Farne eilanden'	Peter Noy	35
Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden	Redactie	36
Wat doet Vogelwacht Uden?.....	Redactie	38
Advertenties.....	Bestuur	39

Mededelingen van de Redactie

De vakanties zijn weer achter de rug, in dit Bruujssel kijken we nog even terug naar deze mooie tijd.

Koningspage

Ikzelf ben met mijn gezin naar Zuid-Frankrijk geweest. We hadden een huis gehuurd midden tussen de weilanden en zonder enige vorm van toerisme om ons heen. We hebben ontzettend veel vlinders gezien, echt waanzinnig mooi. Al die, voor ons Nederlanders, speciale soorten, zoals de Koninginnepage, de Koningspage (zie foto) en een heleboel parelmoervlinders. Vlak achter ons huis was een koeienweide die helemaal vol stond met bloeiende klaver, een waar vlinderparadijs! We hebben daar menig uurtje

doorgebracht met camera, picknickspullen en schetsboekjes. Echt vakantie!

Vogels zagen we niet zoveel, tenminste niet zoveel soorten. Wel waren er in het dorpje veel huiszwaluwen en bij de boerderijen de boerenzwaluwen. Boven ons huis cirkelden regelmatig roofvogels: prachtig om te zien. Terwijl wij op ons terras zaten werden we steeds alert wanneer we het geluid van zo'n vogel hoorden. Altijd de verrekijker erbij en soms de camera. Vaak werd het vogelboek erbij gehaald, maar helaas, voor ons lijken die roofvogels allemaal veel te veel op elkaar! Thuis gekomen heb ik de foto's gemaaild naar Peter van de Braak en wat blijkt nu: wel vijf verschillende soorten. Peter dacht zelfs een Slangenarend, een Dwergarend, een Rode Wouw en een Wespendif (zie foto) te herkennen! Daar werd ik dan wel weer even stil van! (wij dachten: ach, het zullen wel allemaal Buizerds zijn).

Wespendif

Tot zover mijn persoonlijke ervaringen. In dit Bruujssel kijken we terug op allerlei andere ervaringen. Zoals de brunchwandeling, inventarisaties, nestkasten, bijzondere waarnemingen en de jeugd. Veel vakantie verhalen staan er niet in dit jaar. Misschien zijn jullie ze nog aan het schrijven of is het op dit moment alleen nog aanwezig in jullie gedachten. Wij zijn altijd geïnteresseerd, dus mocht je de komende maanden inspiratie hebben om toch nog wat op papier te zetten: wij zien het graag tegemoet voor in ons volgende Bruujssel!!

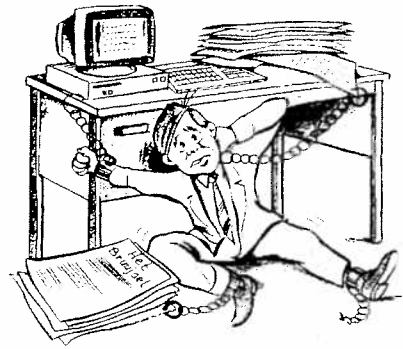
Maar natuurlijk hebben we ook weer interessante achtergrond verhalen, informatie uit het bestuur, tips voor het Internet, en we kijken ook alweer vooruit: naar de landelijke SOVON dag, de herfstexcursie naar Terschelling, het jaarprogramma van het VLU en de Maashorst inventarisatie van het komende jaar.

Hopelijk genieten jullie weer van dit prachtige clubblad en natuurlijk van alle vogels die weer tevoorschijn gekomen zijn na de rui. Straks zijn de blaadjes weer van de bomen en dat geeft weer hele nieuwe beelden...

Namens de Redactie,
Jolanda Rutten

Van de Bestuurstafel...

Na een prachtige zomer, zijn de Vogelwachtactiviteiten weer opgepakt. We hebben al weer een geweldige brunchwandeling achter de rug, die dit keer droog verliep en er wordt weer volop geteld op de telpost. Hieronder kun je weer lezen welke plannen het bestuur gesmeed heeft voor de herfst.

Telpost en keet

Het lijkt wel of we dit jaar weer een marathontelling houden, want de telpost wordt weer heel veel bezocht. Als je kijkt onder de knop trektellen via onze site, blijf je zelfs van uur tot uur op de hoogte van wat er gezien is (klik op alle details). Onze keet werd, vlak voor dat hij vorig jaar weggehaald moest worden van de telpost, bezocht door inbrekers die de deur forceerden. Eerst heeft hij aan de Hoogstraat gestaan en heeft Wim van Lanen er aan gewerkt, daarna heeft Hans van de Heuvel hem naar zijn bedrijf in Boekel gebracht en daar is de keet in een week tijd helemaal opgeknapt en van nieuwe sloten voorzien. Hans is nog maar net lid bij ons en hij is al heel actief en helpt overal mee waar nodig. Hans, we willen je hiervoor heel hartelijk bedanken!

Voorjaarsexcursie

Peter Noy heeft voor het voorjaar 2010 al weer een locatie geboekt, dit keer nabij het Nationaal Park 'de Wieden en de Weerribben'. De Hemelvaartexcursie is van 13 t/m 16 mei 2010 en het park heet villapark de Weerribben. Kijk alvast voor meer informatie op: www.weerribben.nl. Ongetwijfeld zal dit weer een geslaagde voorjaarsexcursie worden, dit keer waarschijnlijk met veel watervogels.

Vitrine

We gaan een nieuwe vitrine aanschaffen om onze opgezette vogels beter te kunnen beschermen tegen stof en beestjes. De collectie breidt zich steeds meer uit, we hebben hier ieder jaar een budget voor uitgetrokken. We laten alleen vogels opzetten die in de Maashorst voorkomen en alleen exemplaren die dood gevonden worden en nog gaaf zijn. Ze worden gebruikt voor educatieve doeleinden.

Nacht van de nacht, zaterdag 24 oktober

Ook dit jaar houden we weer een 'Nacht van de nacht' in samenwerking met het Natuurcentrum Slabroek. We hebben al leden die de vier posten gaan bezetten, daarnaast zoeken we nog gidsen die met de mensen langs deze posten willen lopen. Het is een eenvoudige route. De deelnemers krijgen een vragenlijst mee, na afloop hebben ze als het goed is antwoord gekregen op deze vragen. Deze activiteit voldoet duidelijk aan de vraag, want hij wordt altijd massaal bezocht, vooral met kinderen. De afgelopen jaren kwamen er ruim honderd deelnemers op af!

SOVON-dag,

Op zaterdag 28 november a.s. wordt weer de jaarlijkse SOVON dag gehouden. Onze jeugd gaat hier in ieder geval naar toe. Dit alles vindt plaats in 'de Vereniging' in Nijmegen en de toegang is gratis. Dit evenement is een gezamenlijk initiatief tussen het SOVON, de Vogelbescherming en de NOU (Nederlandse Ornithologische Unie). Meer informatie vind je op www.sovon.nl.

Jeugdgroep

Gelukkig hebben zich verschillende leden opgegeven als leiding voor de jeugdgroep. Ze hebben al een heel jaarprogramma samengesteld met uiteenlopende activiteiten en ze draaien erg goed.

Adoptie soort

Steeds meer gemeenten in Brabant zetten hun inzet voor biodiversiteit kracht bij door een bepaalde soort plant of dier als het ware te adopteren. Wereldleiders spraken in 2002 af dat er nog vóór 2010 een halt moest zijn toegevoegd aan de afname van de biodiversiteit. Ze legden deze intentie vast in 'countdown 2010'. De bedoeling is dat de gemeente een plant of dier adopteert waarmee ze zich speciaal verbonden voelt en die de gemeente als ambassadeur vertegenwoordigt. De adoptie houdt in dat de gemeente zorgt voor het behoud of de terugkeer van haar ambassadeur en een actieplan opstelt en uitvoert. Bij de keuze van een soort zijn de volgende argumenten het overwegen waard:

- De soort wordt in zijn voortbestaan bedreigd;
- de soort is karakteristiek voor het gemeentelijke grondgebied;
- de soort is bij de bevolking bekend;
- het terugdringen van de achteruitgang is niet onhaalbaar;
- burgers kunnen actief bijdragen aan zijn behoud.

De bedoeling van de ambassadeurssoorten is om de mensen meer te betrekken bij hun eigen omgeving en het duurzaam omgaan daarmee. Verschillende Brabantse gemeentes hebben al een adoptiesoort gekozen. De gemeente Uden zat hier niet bij en dan te bedenken dat Uden de groenste gemeente van Europa is! Uden staat vermeld in de lijst van gemeenten die nog over de streep getrokken moet worden. De gemeente Veghel heeft de Watervleermuis gekozen en al een plan van aanpak opgesteld. Wij willen de gemeente graag als voorbeeldsoort noemen: de

Boomkikker

Oeverzwaluw, de Roodborsttapuit of de Grauwe Klauwier. Deze laatste is meer een wenssoort voor de Maashorst, iets wat mogelijk moet zijn bij het juiste beheer. Met de voortvarende 'Stuurgroep Maashorst' die we nu hebben, moet het een extra uitdaging zijn een soort als ambassadeur te kiezen. Er is een brief naar de gemeente gestuurd hierover. Nico Ettema had het idee om met de gemeenten die rond de Maashorst liggen een gezamenlijke soort te kiezen; namelijk de boomkikker. Hiervoor moet de grondwaterstand een heel stuk omhoog. Het bestuur vindt dit ook een goed idee. Vooralsnog is het wachten op een reactie van de gemeente, zij zijn nu het eerst aan zet.

Ledenadministratie

Het was rustig wat nieuwe leden betreft, maar dat is meestal zo in de zomer. De volgende leden hebben zich aangemeld: Robin Dirks uit Uden, Kees Bruning uit Herpen en Miriam en Louis Raemaekers uit Eindhoven. Hartelijk welkom binnen de club en veel vogelplezier!

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar

Wespendieven tellen in de Maashorst

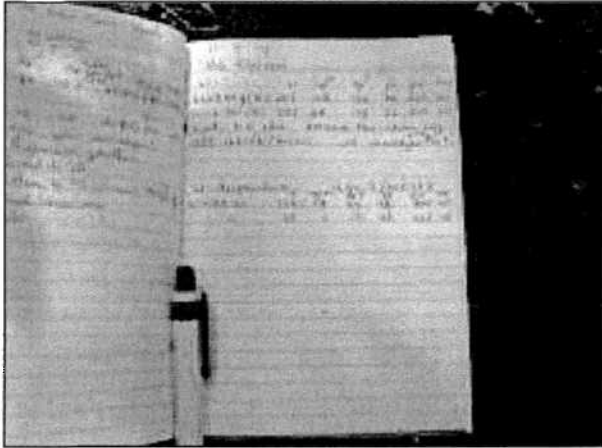
Ieder jaar weer wordt er door een select groepje vogelaars reikhalzend uitgekeken naar de terugkeer van de lokale wespendieven. Een jaar of tien geleden was eigenlijk niet zo bekend dat de Maashorst aantrekkelijk is voor Wespendieven. Maar sinds er tijdens het broedseizoen speciaal op deze soort wordt gelet, is dat beeld veranderd. Uit dit onderzoek is gebleken dat er ieder jaar vijf à zes koppels een territorium houden. Daarmee is de Maashorst / Herperduin van redelijk belang voor de Nederlandse populatie die in 2000 ongeveer vijfhonderd paar omvatte. Er is echter sprake van een dalende trend.

De Wespendief is een zomervogel die het grootste deel van het jaar in Afrika doorbrengt. Van ons Europeanen uit bekeken is het dus een Afrikaganger. Dit is een van de redenen dat het SOVON en het CBS (Centraal Bureau voor Statistiek, red) de soort met speciale aandacht volgen. Populatieveranderingen van soorten die jaarrond in ons land verblijven, zijn al moeilijk te verklaren. Van soorten die trekken, is dat veel moeilijker. En hoewel de Wespendief op wereldschaal geen bedreigde soort is, wordt het om deze reden toch van belang gevonden om de soort in de gaten te houden. Vanuit Afrika gezien is de Wespendief een Europaganger. De vogels komen eind april / begin mei in ons land aan en vertrekken eind augustus / begin september weer. Dit betekent dat ze ongeveer vier maanden in Europa leven en de rest van het jaar bezuiden de Sahara. Over de oorzaak van de teruggang is weinig bekend. Die zou in Afrika kunnen liggen (kap van regenwoud, toenemende bevolkingsdruk), maar ook in Europa (toenemende predatie door bijvoorbeeld Havik). Een aanwijzing voor het laatste is dat de soort begin jaren zeventig het hoogtepunt meemaakte in de periode dat veel roofvogelsoorten op de rand van uitsterven stonden.

In de korte periode dat de wespendieven in ons land zijn, moeten ze razend snel het broedproces zien te volbrengen. Het vrouwtje moet voldoende eiwit opnemen om eieren aan te maken. Er moet een nest gebouwd worden, eieren gelegd en uitgebroed, en daarna de jongen grootgebracht. Bijzonder is dat het vrouwtje vaak rond de datum dat de jongen uitvliegen, al richting het zuiden vertrekt. En dat ook het mannetje eerder terugkeert dan de jongen. Het maakt natuurlijk veel uit dat de jongen niet echt hoeven leren te jagen. Om aan voedsel te komen moeten ze leren kijken naar vliegende wespen om zodoende de nesten te kunnen vinden. Ook moeten ze leren wespennesten uit te graven. Beide vaardigheden worden al in het nest geoefend, waardoor een jonge Wespendief vrij snel na het uitvliegen al zelfstandig is. Leuk detail is dat de volwassen vogels vanwege hun afmetingen al zwevend trekken. Terwijl de iets kleinere jonge vogels het moeten hebben van actieve vlucht. De Wespendief lijkt enigszins op de buizerd, maar wijkt hier op een aantal punten vanaf. Met enige oefening zijn de soorten wel te onderscheiden.

Vanaf begin mei worden ieder jaar weer wespddieven gemeld: Herperduin in: Grensweg, begrazingsgebied, de Drie Vennetjes. Door de enorme vlucht die het fotograferen van vogels heeft genomen, kunnen we die vogels veel beter individueel herkennen. Het grootste probleem is en blijft het vinden van nesten. De Wespddief is er erg goed in om zich zo onopvallend te gedragen. Heel belangrijk is het nalopen van nesten die bekend zijn uit voorgaande jaren. Essentieel zijn voedselvluchten, omdat vogels met jongen in rechte lijn naar het nest vliegen.

Om de prooidragende exemplaren in kaart te brengen, wordt er ieder jaar eind juli door een aantal groepjes vogelaars gepost in de Maashorst. Het is een samenwerkingsverband van vogelwerkgroep Oss en vogelwacht Uden. Dit jaar deden voor het eerst enkele vogelaars van IVN Bernheze mee. In het verleden heeft ook een keer een groepje van IVN Veghel meegedaan. De kennis die op deze ochtend wordt vergaard, wordt gecombineerd met de al bekende waarnemingen. En hieruit kan dan worden afgeleid hoeveel Wespddievenkoppels er zijn en waar die zich bevinden. In 2009 waren op het moment van het posten al twee nesten bekend. De jongen in beide nesten zijn dezelfde middag nog geringd (zie foto's). Bij het posten wordt ook gelet op een andere Afrikaganger, de Boomvalk. De soort heeft een wat mindere periode achter de rug in de bossen op de droge zandgronden. Maar de laatste paar jaar lijkt het wat beter te gaan. Tijdens het posten zijn op zeker drie plaatsen Boomvalken gezien: Hengstheuvel, Nabbegat, en Schaijkse Hei. Later in het seizoen zijn ook bij de 'Drie Vennetjes' jonge Boomvalken gezien. Blijkbaar is het gebied weer wat aantrekkelijker geworden voor de soort.

Terugblikkend hebben we wel een indruk gekregen van de verspreiding van de Wespddief in de Maashorst / Herperduin. Maar er is toch nog veel onduidelijk. In ieder geval was er een paar in Herperduin dat tot eileg is overgegaan. Beide jongen zijn op 25 juli gewogen en opgemeten. Het kleinste jong (200 gram) was echter nog te klein om te ringen.

Bij het andere jong (600 gram) kon dat wel. Helaas waren beide jongen een paar weken later verdwenen. Dikke kans dat de vlakbij zeer succesvol broedende haviken hier meer van weten.

Het is niet anders. Op dezelfde dag werden ook twee jongen geringd in een ander nest dat ook al uit voorgaande jaren bekend was. Beide jongen wogen 820 gram en zouden een week later al oud genoeg zijn om uit te vliegen. We hadden dus niet later moeten komen om te ringen. Deze jongen zijn half augustus nog samen in de lucht gezien. Op de dag van het posten zijn Wespddieven gezien op de Kanonsberg (prooidragende vlucht richting noord), diverse waarnemingen bij de Hofmans Plas, waaronder een vogel die enkele veren mist in de staart, bij het Nabbegat werd een exemplaar gezien, bij de Grensweg werd een vlinderend exemplaar gezien en vanaf Hengstheuvel werden meerdere waarnemingen gedaan, waaronder een

vlinderend exemplaar en een prooidragende vogel die naar het noorden vloog. Later in het seizoen werd vanaf het trektelpunt een volwassen vrouwtje gezien dat met prooi richting west over Nistelrode vloog. Het is dus waarschijnlijk dat ergens in een van de kleinere bossen een broedgeval heeft plaatsgevonden.

Concluderend kunnen we stellen dat er net als vorige jaren minstens vijf paar Wespddieven in het gebied Maashorst / Herperduin hebben verkeerd. Het broedsucces heeft echter te leiden gehad onder predatie. Sinds een paar jaar zijn we hiermee vertrouwd. Bijzonder is dat we een aantal jaren hebben meegemaakt met vier tot zes uitgevlogen jongen, terwijl de voorbije drie jaar het broedsucces lager is uitgevallen. Deze verandering valt samen met een plotselinge toename van het aantal Wespddieven in het Reichswald. Wellicht is er iets veranderd in de geschiktheid van de verschillende gebieden voor de Wespddief. We weten er echter weinig van. Bij deze wil ik iedereen bedanken die in het voorbije broedseizoen waarnemingen van Wespddieven en Boomvalken heeft doorgegeven en in het bijzonder degenen die hebben meegedaan met het posten van Wespddieven.

Edward Sliwinski
(Vogelwerkgroep Oss)

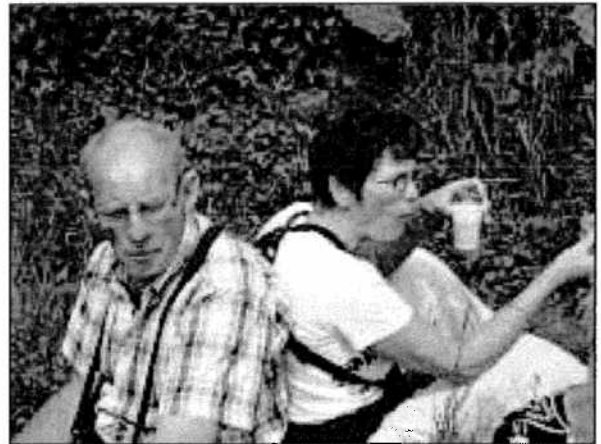
Wespddief

In gesprek met ... Tiny en Riet van Boekel

Op een mooie zomerse middag in augustus, heb ik besloten om naar Schaijk te fietsen, naar de familie Van Boekel. Het was een mooi tochtje, dwars door het begrazingsgebied. Het idee hierachter was om Tiny en Riet van Boekel eens te interviewen voor deze rubriek, twee erg vriendelijke en enthousiaste mensen. Die middag ben ik weer een stukje wijzer geworden en heb ik twee van onze leden weer een beetje beter leren kennen. Hopelijk geldt dat, na het lezen van dit stukje, ook voor jullie

Prachtige tuin

Het was gemakkelijk te vinden, alsmaar de Udense Dreef affietsen en in Schaijk ook alsmaar rechtdoor. Bij hen aangekomen mag ik de fiets in de tuin zetten. En wat voor een tuin: werkelijk prachtig. Het voorste gedeelte is siertuin en achter een afscheiding van perenbomen, appelbomen en pruimenbomen is de moestuin. Ze hebben deze helemaal zelf ingericht en onderhouden. Toen ze hier zeventien jaar geleden kwamen wonen, moesten er eerst flink wat grote bomen uit, want de hele tuin stond vol bomen. Tiny zit gemoedelijk bij het tuinhuisje onder de parasol te genieten van het mooie weer. Na een verfrissing voor ik mijn eerste

vraag op hen af: “Hoe lang zijn jullie al lid van de Vogelwacht?” Ze zijn nu vijf jaar lid bij ons en alles is begonnen met de Vogelcursus. Ze lazen in de krant dat deze gegeven werd, dus je ziet maar weer; goede publiciteit levert nieuwe leden op! Eerst heeft Tiny de cursus gevolgd en het jaar daarop Riet. Dat komt omdat ze een gehandicapte dochter van tweeëndertig jaar hebben, die overdag naar een opvang gaat, maar ’s avonds om half vijf weer thuis komt. Als ze samen weg willen, moeten ze een oppas regelen. Vandaar dat ze de cursus apart gevolgd hebben. Gelukkig hebben ze veel lieve mensen in hun omgeving, die wel willen inspringen, zodat ze toch af en toe samen weg kunnen. Ook de zus van Riet en enkele pleeggezinnen nemen hun taak af en toe over. Ze hebben de cursus allebei met veel plezier gedaan. Het zijn echt buitenmensen en vogels kijken deden ze al heel lang. Alleen wisten ze hen niet op naam te brengen en ook wilden ze wat meer achtergrondinformatie. Na de cursus gingen ze allebei mee met de voorjaarsexcursie naar Epen (Limburg) in 2004. Hierna waren ze verkocht en voelden ze zich al snel helemaal thuis bij de Vogelwacht.

Nestkastenwerkgroep

Als je lid bent van een vereniging, wil je ook meehelpen aan de doelstellingen hiervan. Daarom zijn ze bij de nestkastenwerkgroep gegaan. Ze doen hier nu twee seizoenen aan mee en vinden het erg leuk. Leo Ballering is coördinator en hij kan zijn werkgroepleden goed stimuleren met enthousiaste bijeenkomsten en nieuwsbrieven. Hierdoor is de werkgroep behoorlijk uitgedijd. Tiny en Riet hebben het te controleren gebied van Theo Thijssen overgenomen. Theo heeft dit gebied heel lang onder zijn hoede gehad, maar moest dit vanwege zijn leeftijd nu toch echt opgeven. Samen met Lieuwe Anema uit Oss hebben ze de Grensweg als gebiedje geadopteerd. Een mooi gebiedje, hier broeden ook veel Bonte Vliegenvangers. Verder zitten er natuurlijk Koolmezen, Pimpelmezen en Zwarte Mezen in de kasten en een paar Boomklevers. Tiny heeft al heel wat nestkastjes gerepareerd en in elkaar getimmerd. In het seizoen (vanaf half maart tot eind juli) gaan ze elke week controleren. Dit jaar waren er veel tweede broedsels, dus moesten ze nog lang doorgaan. Dit terwijl er vorig jaar geen tweede broedsels waren. Waar kan dit aan gelegen hebben?

Ook zaten er dit jaar veel wespennesten in de kasten. Dit resulteerde in de bekende wespensplaag in augustus. Bij Lieuwe is in mei een baby geboren, dus zijn ze die maand ook een paar keer zonder Lieuwe op pad geweest. Tiny is al drieëneenhalf jaar met pensioen, dus ze kunnen ook overdag gaan controleren. Hij heeft dertig jaar het onderhoud van een woningstichting gedaan. Van huis uit is hij metselaar. Liefst controleren ze de nestkasten 's morgens vroeg, dan is het op zijn mooist in de bossen en kun je genieten van een vogelconcert. Er hangen ook verschillende kasten in hun tuin. En in een dergelijke grote tuin broedt wel het een en ander.

Hobby's

Riet is gek op sporten en speelt veel badminton. Ze zal hierdoor wel een goede conditie hebben, want het is een erg beweeglijke sport. Ook het verzorgen van haar gehandicapte dochter Martine vraagt de nodige aandacht en energie. Hier is ze nog erg druk mee. Volgend voorjaar gaat Martine in een zelfstandige woonomgeving wonen vlak bij hen in de buurt. Hier hebben ze jarenlang voor gevochten, om dit voor elkaar te krijgen. Ze willen haar heel graag bij hen in de buurt hebben. Ze zullen dan meer vrije tijd krijgen en kunnen genieten van hun welverdiende rust. Tiny maakt graag muziek. Hij speelt tuba in de Brassband. Wekelijks oefent hij en heeft regelmatig optredens. Verder is Tiny druk met zijn tuin, deze heeft nogal wat onderhoud nodig. Ook Riet helpt hem erbij en kan geen onkruid zien. Ze gaan veel fietsen met hun dochter, ze hebben hiervoor een rolstoelfiets, zodat ze toch lekker naar buiten kan. En als de gelegenheid er is, gaan ze samen vogelen. Iedere maandagochtend gaan ze met de senioren groep mee, die zijn al gauw drie uur op pad. Heerlijk vinden ze dat, en ze herkennen steeds meer vogels. Dat maakt het zo leuk. De ene keer zijn ze met acht, de volgende keer met achttien, maar het gaat altijd door. Af en toe gaan ze naar hun zoon in Heidelberg, Duitsland. Hij is sterrenkundige en is vrijgezel. Dat is wel vierhonderd kilometer rijden, dus erg vaak doen ze dat niet. Gelukkig komt hun zoon om de zoveel tijd ook naar Schaijk.

Boomklever

Warme soep voor de tellers

Voordat ze bij de Vogelwacht waren, gingen ze ook nogal eens mee met wandelingen van IVN Oss of Grave. Nu ze bij ons lid zijn, wordt er meer op Uden afgestemd. Er zijn nog verschillende mensen uit hun omgeving ook lid bij ons. Tellen op de telpost vinden ze minder interessant. Wel hebben ze respect voor de mensen die dit zo lang vol kunnen houden. Vorig jaar, toen we bezig waren met de jubileum-marathon telling, maakten ze af en toe een lekkere pan soep en brachten die naar de mensen op de telpost. Tiny zegt: "Ik weet wat het is om buiten te moeten werken, zeker als het koud is kun je een kop warme soep erg waarderen." Hieruit blijkt dat het erg sociale mensen zijn die meedenken met anderen. Tiny is mee geweest met de buitenlandse excursie naar Lesbos en dit jaar gingen ze voor het eerst samen mee naar de Cota Doñana in Zuid-Spanje. Ze vonden het geweldig. Er wordt op die reizen toch behoorlijk fanatiek gevogeld, soms wel twaalf uur per dag, maar ze hebben er van genoten. Ze hebben ook veel waardering voor de mensen die deze excursies in binnen- of buitenland tot in de puntjes organiseren. Op mijn vraag wat hun favoriete vogel is, zegt Riet gelijk: "de IJsvogel". De kleuren en manier van leven vindt ze prachtig. Gelukkig heeft ze hem ook na de afgelopen strenge winter al verschillende keren kunnen waarnemen. Tiny was erg onder de indruk van de Grote Trap. Deze zag hij met een stuk of zeventig tegelijk in Zuid-Portugal in een verlaten weiland. Het zijn natuurlijk ook erg indrukwekkende vogels. Zeker als ze aan het baltsen zijn of gaan vliegen.

Grote Trap, *Otis tarda* (90 - 105 cm)

De Grote Trap is een zeer grote zware grondvogel, met lange krachtige poten, lange hals en korte snavel. Lijkt op een grote hoendersoort, maar is niet verwant met deze vogelgroep. De rug is bruin met zwarte gegolfde dwarstekening. De kop en hals zijn lichtgrijs, onder de grijze snavel zitten witte borstelharen. In de vlucht wordt de hals ver naar voren gestrekt, het wit op de vleugels breidt zich over de handpennen uit, zwarte vleugelpunten. Het vrouwtje is veel kleiner. Ze leven buiten de broedtijd in kleine groepen en zijn erg schuw. Ze komen voor in open, droge min of meer vlakke landschappen, zoals steppegebieden en graanvelden of koolzaadvelden. Het voedsel bestaat uit zaden, insecten en kleine gewervelde dieren. De Grote Trap heeft een prachtige gemeenschappelijke balts, Ze leggen de kop op de rug, blazen hun keelzak op en rekken de vleugels naar beneden uit. Ze keren de veren binnenstebuiten, hierdoor zijn veel witte veren zichtbaar, dit wordt ook wel 'schuimbad' genoemd. Het nest is een ondiepe kuil, bekleed met enkele halmen en ligt tussen de begroeiing. Twee olijfkleurige eieren worden in vier weken uitgebroed en de kuikens zijn nestvlinders. Ze broeden in de Oostbloklanden en in Portugal. Bij ons is het een zeer zeldzame, onregelmatige wintergast en dwaalgast en hij broedt niet in ons land. Door bejaging en veranderde landbouwmethodes is hij sterk achteruit gegaan.

Grote Trap

Tiny en Riet hebben zich van het begin af aan heel erg thuis gevoeld in onze club. De ontspannen sfeer en niets te hoeven of te moeten sprak hen erg aan. Volgend jaar willen ze de Piepcursus gaan volgen, om de vogelgeluiden wat beter onder de knie te krijgen. Toen ik na ons gesprek weer naar huis fietste, kreeg ik een zak vol groente en een potje zelfgemaakte bramenjam mee. Heerlijk!

Liesbeth Verkaar

'Ooievaar'

*Een ooievaar op Tiengemetten,
Die dagenlang tot in de nacht
Bij mensen baby's had gebracht
Had nauw'lijks tijd meer om te eten.*

*"Het gaat zo werkelijk niet langer",
Zo sprak die ooievaar toen droef,
Nog vóór ik weer een kikker proef
Is er al weer iemand zwanger.*

Bron: Theo van de Leur.

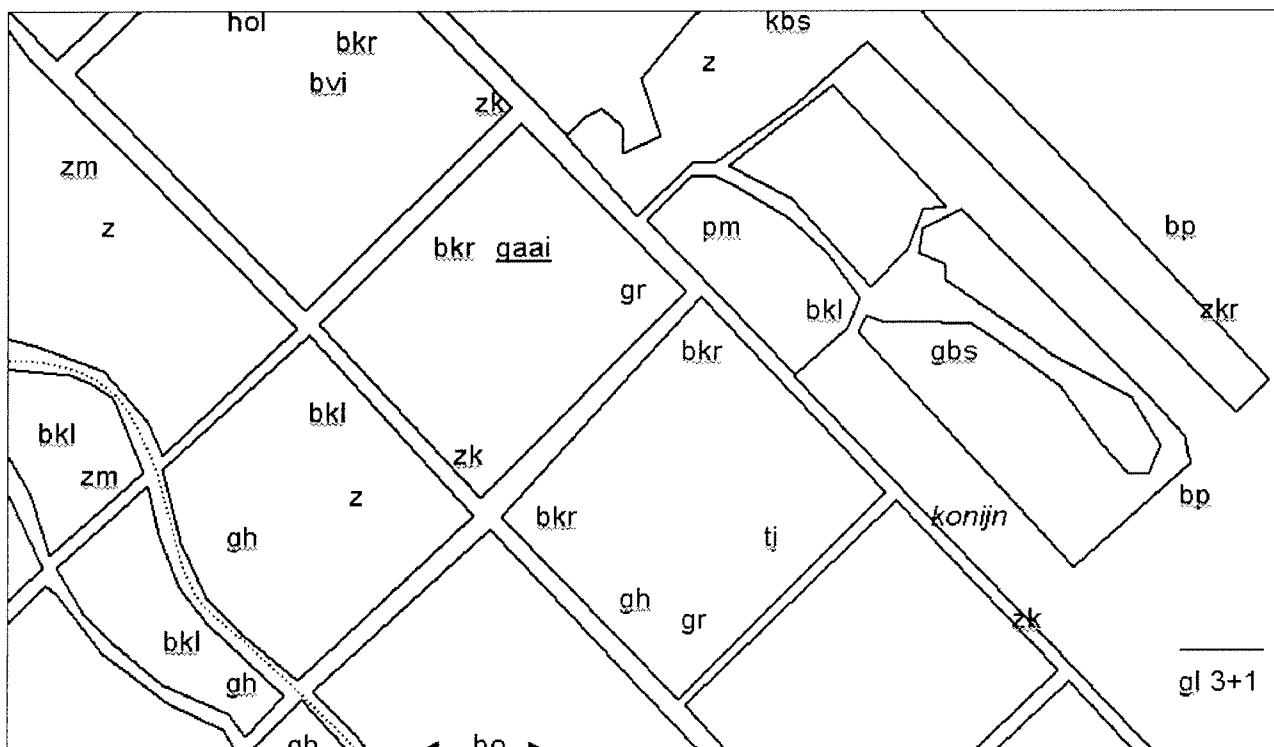

Maashorst inventarisatie op volle stoom

Zoals jullie wel gehoord zullen hebben is dit jaar een begin gemaakt met de vierde broedvogelinventarisatie van de Maashorst. Eerder werd dit gedaan in 1990, 1996 en 2002. Nieuw is dat we deze keer de gehele Maashorst in kaart willen brengen, dus alles tussen de A50 van Uden tot Oss en de rijkswegen met Schaijk tot de Molen bij Reek en terug naar Zeeland en Uden en ook nog Herperduin. In voorgaande inventarisaties werden alleen de 'interessante stukken' bezocht, meestal de bossen, heidegebieden en het begrazingsgebied. Maar de Maashorst is meer. Daarom willen we dit keer álles in kaart brengen, inclusief de weides, akkerbouwgebieden, campings, gehuchten en de Hofmans Plassen. En we willen niet alleen de vogels in kaart brengen. Het IVN heeft op zich genomen om ook de andere fauna: zoogdieren, vlinders en libellen, amfibieën en reptielen en plantjes in kaart te brengen. Omdat de botanisten en de vogelaars de enigen zijn die gebiedsdekkend werken werd hen gevraagd om ook zoogdieren die gezien of gehoord werden bij te houden. De onderzoekers van amfibieën, vlinders en libellen en vleermuizen lopen een aantal vaste routes. Dit houdt dus wel in dat wij een erg groot gebied, ongeveer 44 kilometerhokken (4.400 hectare) moeten bezoeken, daarom is de hele inventarisatie ook over twee jaar uitgesmeerd. In dit eerste Bruujssel verslag een korte uitleg over de aanpak, gebeurtenissen en wat leuke resultaten.

Hokjesgeest

Begin 2009 is er en aftrapavond geweest in de Groenhoeve met een presentatie over de geschiedenis van de vogelstand in de regio Uden en de vorige drie inventarisaties, waarna de inventariseerders hun voorkeur voor een bepaald gebied konden opgeven. In totaal werden 22 kilometerhokken verdeeld. Het was niet verbazend dat de gebieden tegen Uden aan en de bekende stukken zoals de Drie Vennen het eerste weg waren. Een dergelijk gebied is een kilometerhok (van één vierkante kilometer) waarin alle broedvogels geteld moeten worden die

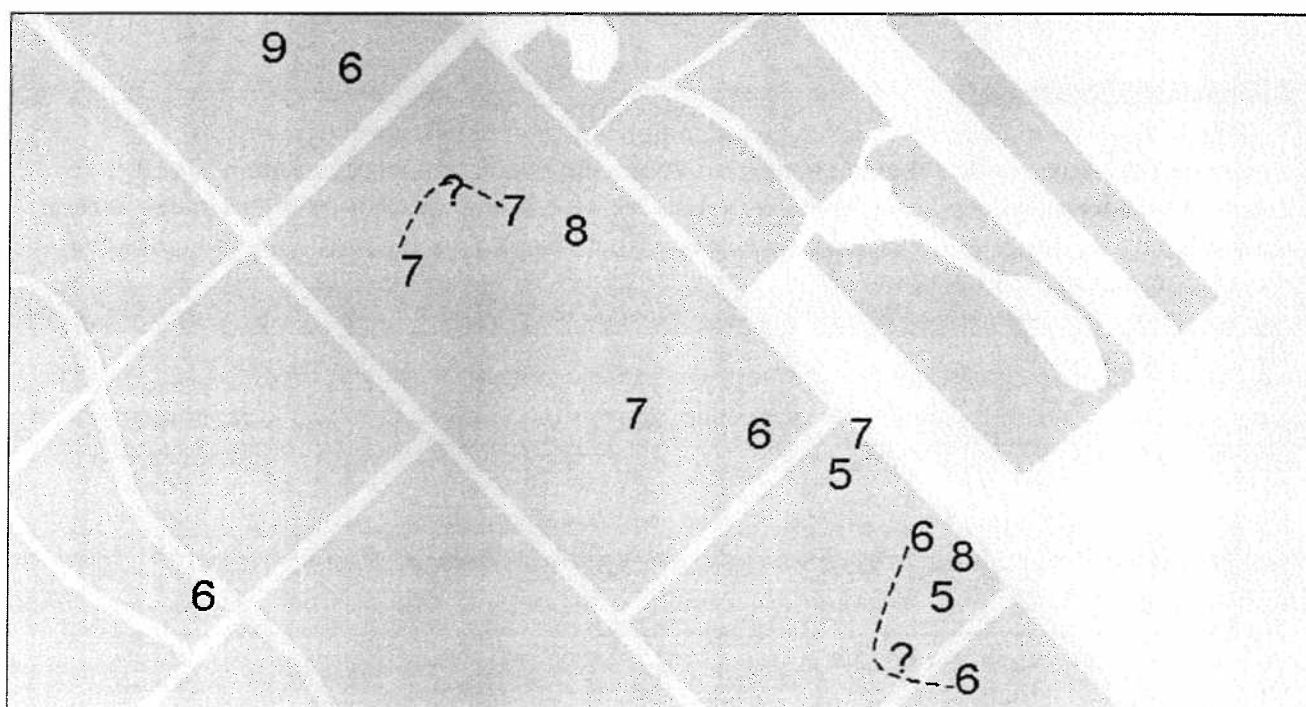

Bezoekkaart met codes voor de verschillende vogelsoorten (bkr = Boomkruiper, bkl = Boomklever, zm = Zwarte Mees, gh = Goudhaan, z = Zanglijster, gbs = Grote Bonte Specht, pm = Pimpelmees, tj = Tjiftjaf, enzovoort)

gezien of gehoord worden. Het gebied is vanaf 1 maart, om de twee weken, acht keer 's morgens en twee keer 's avonds bezocht. Gemiddeld doe je er ongeveer drie uur over en het is dus best inspannend want ondertussen moet je luisteren, kijken en stilstaan om te noteren. Elke soort heeft een code die, als je een exemplaar ziet, op de bijgeleverde bezoekaart van dat hok (zie voorbeeld) moet worden ingetekend. Op het eind van het bezoek staat dus de hele kaart vol met codes van vogels die op één of andere manier broedgedrag hebben laten zien zoals baltsen / zingen, nestbouw, nestelen, territorium verdedigen, enzovoort. Omdat dit niet heel gemakkelijk is, werden ervaren vogelaars aan beginners gekoppeld, want net als alle andere aspecten van het vogelen leer je het beste, snelste en meeste van ervaren mensen!

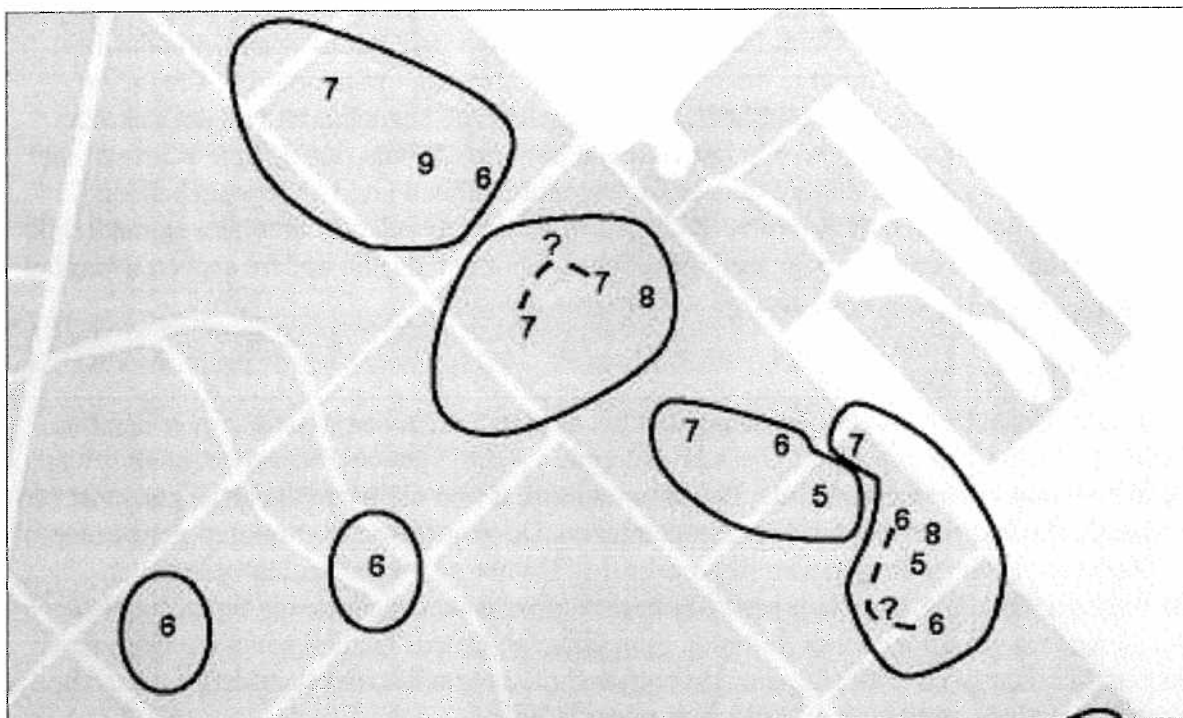
Verbaal geweld in het bos

Van elk bezoek is een bezoekaart gemaakt, aan het eind van de inventarisatie zijn er dan tien bezoekaarten. Terwijl iedereen van zijn welverdiende vakantie genoot, begon het analysewerk van Arend Vermaat en ondergetekende. Per kilometerhok is van die bezoekaarten per soort één kaart gemaakt. Zie het voorbeeld van de Pimpelmezen. De genoteerde exemplaren per bezoek worden daarin als cijfers weergegeven (bijvoorbeeld '7' voor een waarneming tijdens het zevende bezoek). Op die manier kun je in één keer zien waar de verschillende territoria zich bevinden. Twee waarnemingen van fluitende Pimpelmezen tijdens bezoek zeven zou kunnen betekenen dat er daar twee territoria zijn. De vogels fluiten namelijk niet voor de lol maar zijn bezig met veel verbaal geweld hun territorium te verdedigen!

Pimpelmees soortenkaart met ingetekende bezoeken

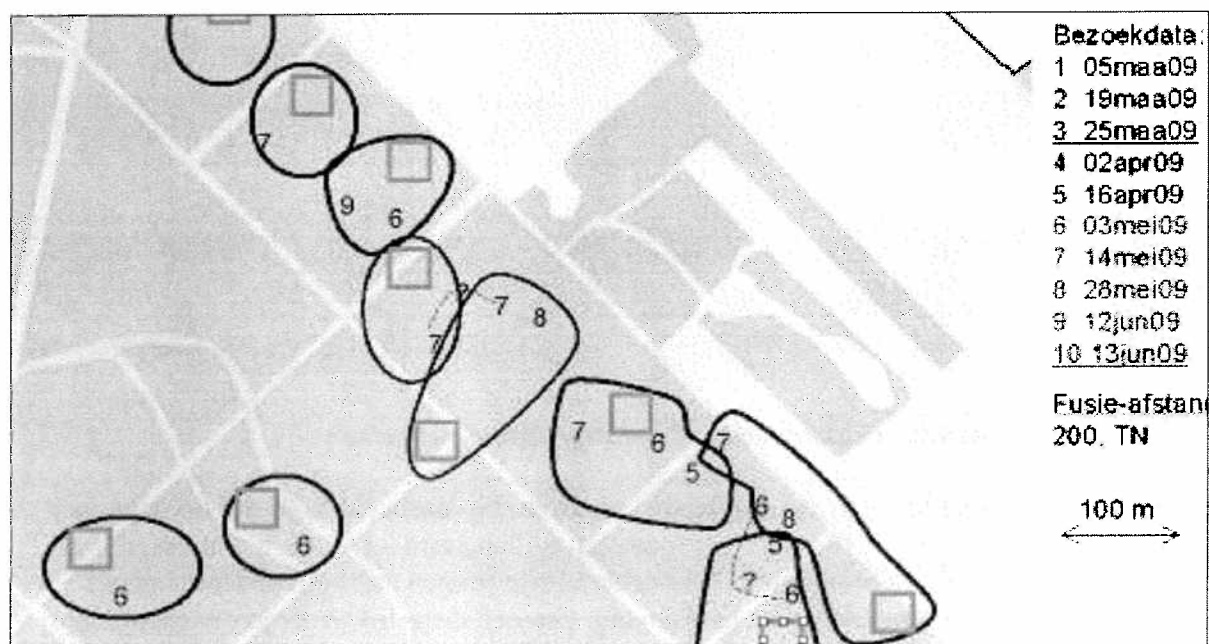
Een groepje waarnemingen tijdens verschillende bezoeken, bijvoorbeeld 5, 6 en 7 op ongeveer dezelfde plaats geeft aan dat 'de Pimpelmees' daar een tijdlang zijn territorium verdedigd heeft, maar tijdens bezoek 8 stil was omdat deze bijvoorbeeld zijn jongen aan het voederen was of gewoon stil was toen de inventariseerder langskwam. Om een dergelijk groepje waarnemingen kan, met wat regeltjes, een cirkeltje worden gezet om de territoria aan te geven (zie voorbeeld). Op die manier worden alle territoria van alle soorten in dat kilometer hok in kaart gebracht. Sommige ervaren inventariseerders als Wim Gremmen en Ton Hermans analyseerden overigens hun eigen gebied(en).

Pimpelmees soortenkaart met zes ingetekende territoria

Alles wordt meegenomen

Tijdens het analyseren van de gegevens worden ook alle andere belangrijke gegevens meegenomen. In bepaalde gebieden hangen bijvoorbeeld nestkasten, elke bezette nestkast betekent in ieder geval een bezet territorium. Dus als we ook nog de door de Pimpelmees bezette nestkasten op de territorium kaart intekenen dan krijgen we nog meer informatie en in dit geval meer territoria (zie voorbeeld)!

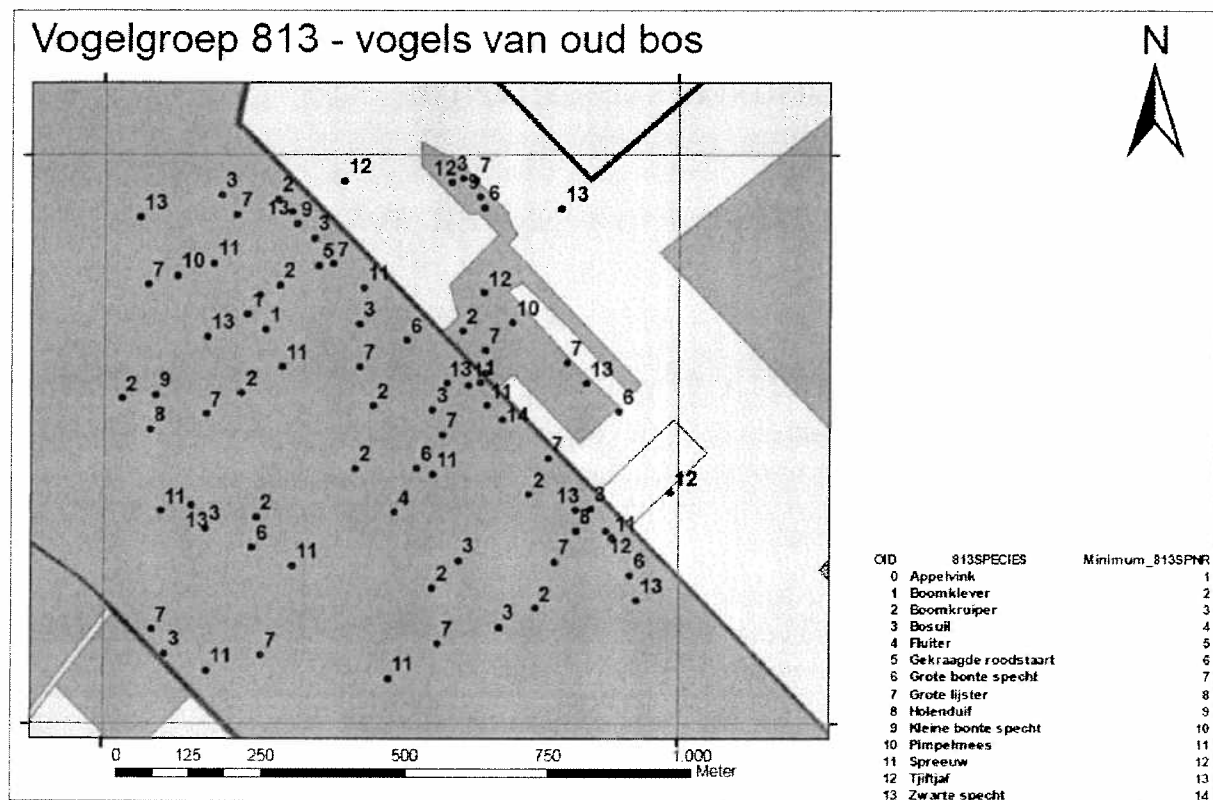

Pimpelmees soortenkaart met nestkasten (hokjes) en tien ingetekende territoria

Opvallend is overigens wel hoe griezelig perfect de waarnemingen in het veld passen bij sommige territoria rond de nestkasten!

De volgende stap

In sommige kilometerhokken zijn wel vijftig tot zestig verschillende soorten gezien, met voor elke soort meestal meerdere territoria. We zitten dus met een gigantische stapel gegevens! Hoe ga je dat nu bewaren zodat we later nog snappen wat er gezien is? Ook willen we de gegevens doorgegeven aan het instituut voor vogelonderzoek in Nederland: SOVON. Zodat deze er later bijvoorbeeld een broedvogelatlas van heel Nederland van kan maken. Tegenwoordig bestaan er computerprogramma's waarop gegevens in kaarten ingevuld kunnen worden: GIS (Geografisch Informatiesysteem). Stijn van Gils heeft een dergelijk GIS-programma en heeft aangeboden om de territoria van de verschillende soorten op een grote kaart van de hele Maashorst in te tekenen. Een territorium wordt daarin weergegeven als een stip maar aan die stip kunnen in een onderliggende database allerlei gegevens gekoppeld worden. Op deze manier krijgen we een stippenkaart per soort van de hele Maashorst. Ook kunnen er soortgroepen bijvoorbeeld 'steltlopers' of 'reigerachtigen' in kaart gebracht worden, zoals te zien is in het onderstaande voorbeeld van de 'vogels van oud bos'. Hierdoor kunnen wij en anderen nog heel lang genieten van de inspanningen van de inventariseerders. Van alle gegevens willen we een mooi verslag in boekvorm gaan maken waarin per soort te zien is waar deze zich in de Maashorst bevindt, hoeveel het er zijn, of ze toe- of afnemen, enzovoort. Net als het jubileumboek belooft dat een prachtig en waardevol boek te worden!

Broedvogelatlas van de Maashorst als bonusregeling

We zijn dus op de goede weg maar we zijn nog niet klaar! In het voorjaar van 2010 willen we de andere 22 kilometerhokken gaan inventariseren en daarvoor hebben we mensen nodig! Vergis je niet, het vergt behoorlijk wat tijd maar de reacties van de inventariseerders van dit jaar zijn erg positief! Je gaat een dergelijk gebiedje toch als jouw gebiedje beschouwen omdat je het zo goed gaat kennen. Het leukste is om met een groepje van twee of drie mensen een kilometerhok te bezoeken, geef je dus op! Bij opgave kun je zelf aangeven welke van de vrije gebiedjes je nog wilt! Er zijn plannen om iedereen die meegewerkt heeft in ieder geval het verslag / boek te geven! Wil je deze fantastische Broedvogelatlas van de Maashorst niet mislopen, geef je dan op!

Alles wordt voor je geregeld, kaarten en lijsten enzovoort! Je hoeft alleen nog maar te lopen, te genieten, je te verwonderen dat er zoveel soorten in je gebiedje zitten en je de hele week af te vragen of die Fluiters er de volgende keer weer zit!

Leuke waarnemingen tijdens de inventarisatie van 2009:

- Drie Nachtzwaluwen bij de Hofmansplassen, hier ook Kleine Plevieren en een Oeverloper;
- twee Steenuilen op de Hengstheuvel en een op een Schaijkse camping;
- Noordse Gele Kwikstaarten bij het Ecoduct;
- Wielewaal bij de Golfbaan;
- paartje Tapuiten op de Munse Heide.

Namens de werkgroep Inventarisatie,
Leo Ballering, Arend Vermaat en Stijn van Gils

Wielewaal

PERSONEELSADVERTENTIE

Vogelwacht Uden e.o. is op zoek naar een gemotiveerde

REDACTIE - MEDEWERKER M/V

ALGEMEEN:

- Een afwisselende en gevarieerde functie met veel eigen verantwoordelijkheid
- Je maakt deel uit van een enthousiast redactieteam, bestaande uit zeven medewerkers
- Het vraagt niet veel tijd (hooguit enkele uurtjes per maand)
- Op jaarbasis worden vier redactievergaderingen gehouden

VOGELWACHT UDEN VRAAGT:

- Gevoel voor taal, met name Nederlands in woord en geschrift
- Enthousiasme en motivatie zijn een pré
- Geen specifieke opleiding, alleen gezond boerenverstand
- Kennis op het gebied van tekstverwerking (WORD)
- Voor alle leeftijden (van 18 tot 80 jaar)

VOGELWACHT UDEN BIEDT:

- Een gedegen inwerkperiode met professionele begeleiding
- Enthousiaste collega's en uitstekende doorgroeimogelijkheden
- Geen vergoeding (ook niet nodig, functie geeft veel voldoening)
- Uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden

BEN JE TOE AAN EEN VOLGENDE STAP IN JE CARRIÈRE?

(of wil je gewoon nog iets meer weten) neem dan gerust contact op met Peter Noy,
telefoon: 0413-251691 of e-mailen kan natuurlijk ook naar: pknov@hetnet.nl

Bijzondere Waarnemingen

Hierbij weer een opsomming van de bijzondere waarnemingen van begin juni 2009 tot en met eind augustus 2009. Tijdens de inventarisatie zijn er leuke soorten waargenomen. De Fluiters kan genoteerd worden als broedvogel, deze is niet alle jaren aanwezig. Helaas is de Wielewaal slechts eenmaal gehoord en kan dus niet als broedvogel genoteerd worden. Zomertijd is wel komkommertijd voor de meeste vogelaars. Tja wat doe je dan, lekker in je tuin zitten. En hier worden ook wel erg leuke soorten gezien of gehoord: Joop Bergsma hoorde de Bijeneter, Ron van Rossum zag dankzij de Ara's in zijn tuin de Zwarte Ooievaar en Lepelaar en Jos van der Wijst zag zes Raven overkomen.

Wil je op de hoogte blijven kijk regelmatig op onze site: www.vogelwachtuden.nl

Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586.

E-mail: petervandeBraak@hetnet.nl.

Datum:	Aant.	Soort:	Locatie:	Waarnemer:
03-06-2009	1	Nachtegaal	Uden - De Kleuter	Jan Verhoeven
04-06-2009	1	Fluiter	Maashorst - Grensweg	Arend Vermaat
04-06-2009	1	Wielewaal	Maashorst - Begrazingsgebied	Arend Vermaat
10-06-2009	1	Braamsluiper	Veghel - De Amert	Arend Vermaat
13-06-2009	6	Raaf	Zeeland	Jos van der Wijst
14-06-2009	3	Kwartel	Maashorst - 3 Vennen	Ron van Rossum
18-06-2009	2	Zwartkopmeeuw	Dinther - Waterzuivering	Arend Vermaat
27-06-2009	1	Grauwe Kiekendief	Telpost Brobbelbies Noord	Ron van Rossum
03-07-2009	1	Bijeneter	Uden, Zoggel	Joop Bergsma
28-07-2009	1	Zwarte Ooievaar	Uden, buurtschap Hoeven	Ron van Rossum
07-08-2009	1	Geelpootmeeuw	Telpost Brobbelbies Noord	Jan Verhoeven
11-08-2009	4	Zwarte Ooievaar	Telpost Brobbelbies Noord	Isidro Rendon
11-08-2009	1	Visdief	Telpost Brobbelbies Noord	Isidro Rendon
12-08-2009	1	Bontbekplevier	A50 - afslag Uden-Zuid	Marc Gottenbos
19-08-2009	1	Duinpieper	Telpost Brobbelbies Zuid	Gerard van Aalst
19-08-2009	1	Grauwe Klauwier	Maashorst - Brobbelbies	John Hermans
20-08-2009	1	Morinelplevier	Telpost Brobbelbies Noord	Carel van der Sanden
21-08-2009	2	Duinpieper	Maashorst - Brobbelbies	Toy Janssen
24-08-2009	1	Grote Zilverreiger	A50 - afslag Uden-Zuid	Peter van de Braak
25-08-2009	1	Lepelaar	Uden, buurtschap Hoeven	Ron van Rossum
02-09-2009	1	Keep	Telpost Brobbelbies Noord	Leo Ballering

Bijeneter

The making of... 'Het Bruujssel' (deel 2)

Om dit te weten te komen heb ik op 10 september een interview bij Peter Noy thuis. Hij is de eindredacteur van het verenigingsblad van de Vogelwacht Uden en omgeving. Peter verwachtte mij ná het achtuur journaal bij hem aan huis. Ik begreep dat hij het journaal voor geen goud wil missen. Hij had net het avondeten achter de kiezen als gevolg van weer een lange werkdag bij zijn bedrijf Nobru. “Waar haalt hij de tijd vandaan om nog zoveel te doen voor de Vogelwacht”. Dit overpeinsde ik gezeten aan zijn eettafel. Toen wist ik het weer: Hij ziet al zijn bezigheden voor de Vogelwacht als ontspanning.

Historie

Sinds de officiële oprichting van de Vogelwacht in 1983, hebben wij een regelmatig verschijnend clubblad. Destijds heette het blad nog ‘De Slechtvalk’, mede gekozen als herkenningsteken voor alles wat met de Vogelwacht te maken had. Begin 1990 is door de redactie voor een nieuwe naam gekozen, namelijk ‘Het Bruujssel’. Tijdens een reactievergadering moest er lang ‘gebruurd’ worden voordat deze nieuwe naam uit de bus rolde! Op dat moment is ook het oude logo (slechtvalk) vervangen door een nieuw (oeverwaluw). Vogelwachtlid, Wim Janssen, heeft destijds ten behoeve van de omslag van het clubblad een nest ofwel broedsel (= bruujssel!) bedelende oeverwaluwen getekend. Toen Peter in 1989 bij de Redactie kwam, werd alles nog op een typemachine uitgewerkt. Tijdens de vergadering werden de verslagen geknipt en met behulp van Pritt in een sjabloon (kader) geplakt. Eind jaren tachtig deed de computer zijn intrede. WordPerfect 5.1 kwam en het typelint en de Typex werden in de prullenbak gegooid. Het werk werd er een stuk gemakkelijker op. Er wordt nu nog steeds gewerkt met Word. Wim Janssen heeft de eerste jaren heel veel mooie vogelillustraties voor het clubblad getekend. Het blad werd destijds nog ‘ouderwets’ gestencild en in elkaar geniet. Ongeveer acht jaar geleden werd overgegaan op het kopiëren van het blad. Dat werd op diverse basisscholen in Uden tegen kostprijs gedaan. Sinds drie jaar drukt Graphiset uit Uden de vernieuwde, full color omslag. Sinds een half jaar verzorgt Graphiset het complete blad inclusief kopiëren, nieten en vouwen. Dat is een hele ‘kopzorg’ minder, waar de vereniging erg blij mee is. De oplage van het blad is de laatste jaren spectaculair gegroeid en bedraagt inmiddels maar liefst 285 exemplaren!

Doelstelling van het clubblad

De doelstelling van het Bruujssel is om de leden de gelegenheid te geven elkaars bevindingen uit te wisselen. Een vereniging heeft namelijk geen of minder bestaansrecht zonder een goed communicatiemiddel. Het is een uitstekend medium om iedereen te laten zien en lezen wat er zich allemaal binnen een vereniging afspeelt. Het clubblad dient tevens als bindmiddel. Het (ver)bindt de verschillende werkgroepen en overige leden met elkaar. Het Bruujssel dient een realistische weergave te zijn van alle activiteiten die binnen Vogelwacht Uden plaats vinden en/of nog gaan plaats vinden. Dat is de reden waarom er een breed scala van artikelen in staat: van (jaar)verslagen van de werkgroepen, meerdaagse excursieverslagen, verslagen van wandelingen, wetenschappelijk onderbouwde verhandelingen, vogeltrekteldag, achtergrondartikelen over diverse vogelsoorten tot de meer beleidsmatige stukken etc.

Samenstelling Redactie

De redactie bestaat op dit moment uit vijf medewerkers, te weten: Liesbeth Verkaar, Jolanda Rutten, Jan-Willem Hermans, John Hermans en Peter Noy (Coördinator). De binnengekomen teksten worden gecorrigeerd en opgemaakt door Tineke Huijs. Zij wordt daarbij sinds kort geassisteerd door Tonny Vlamings. Omdat Adrie Nijssen begin dit jaar verhuisd is naar West-Brabant, is er momenteel een vacature ontstaan binnen de Redactie. Zie hiervoor de advertentie in dit blad. Wie heeft er interesse? Het is een bijzonder mooie en uitdagende functie binnen de Vogelwacht!

Werkwijze redactie

Vóór iedere uitgave wordt een vergadering gepland. Tijdens zo'n vergadering wordt met elkaar besproken welke onderwerpen aan bod zullen komen en tevens wie, wat schrijft. Om de continuïteit van het blad te waarborgen, alsmede de herkenbaarheid te vergroten zijn er een aantal vaste rubrieken in opgenomen. Naast de vaste rubrieken zijn er ook variabele rubrieken. Deze zijn weer afhankelijk van het seizoen en aanbod van kopij. Dit kunnen excursieverslagen zijn, maar ook andere 'doe-activiteiten'. Kortom voor ieder wat wils en het komt de leesbaarheid van het blad ten goede. Nadat de vergadering wordt afgesloten gaat ieder redactielid aan de slag en zorgt ervoor dat de kopij op tijd wordt ingeleverd. Om de slogan 'vóór iedereen, dóór iedereen' waar te maken is van belang dat ook andere leden van de Vogelwacht te pen ter hand nemen om artikelen/verhalen voor het blad te schrijven. Iedereen wordt hierbij van harte aangemoedigd. Drempelvrees is niet nodig. Eventuele spel- of grammatica fouten worden met behulp van de spellingcontrole van de computer verwijderd.

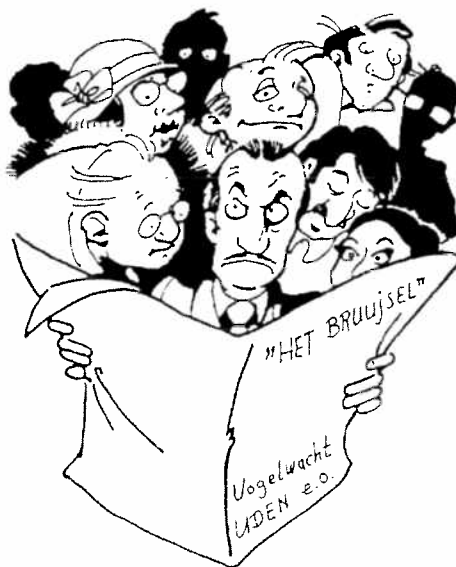
Alle verhalen komen via de e-mail bij Peter binnen en worden naar de correctiedames gestuurd (Tineke en Tonnie). Het kost behoorlijk wat tijd om alles goed en accuraat te corrigeren. Vervolgens worden de gecorrigeerde stukken weer teruggestuurd naar Peter die de eindopmaak verzorgt. Dat is een tijdsrovend karwei wat enkele avonden in beslag neemt (afhankelijk van het aantal pagina's). Als het blad is opgemaakt wordt het op een CD gebrand en vervolgens bij de firma Graphiset in Uden aangeleverd. Hoe het blad vervolgens bezorgd wordt door Lies, Sandra en vele anderen staat beschreven in ons vorige Bruuijsel!

Slot

De Redactie is trots op wat het blad is geworden: een mooi en professioneel uitziend clubblad! Haarscherpe foto's en een uitstekende kopieerkwaliteit. Daardoor is het nu mogelijk geworden om de foto's prachtig weer te geven. Door trouwe adverteerders en sponsors is het mogelijk om tegen zo laag mogelijke kosten het blad tot stand te brengen en aan de leden te bezorgen.

Rest mij nog om te vermelden dat de redactie erg blij is, dat de kopij-bus altijd goed gevuld is door aangeleverde stukken van de vaste schrijvers, maar ook leden die incidenteel een artikel aanleveren. Volgens Peter is het een hele eer om in dit mooie blad je verhaal terug te zien (en lezen). Dit zegt hij met een brede grijns om zijn gezicht....! Bij het afscheid nemen zegt Peter dat dit werk een zware uit de hand gelopen hobby is, maar dat hij dit altijd met veel liefde en plezier doet.

Marlies Noy

Brunchwandeling naar telpost Brobbelbies Noord

Voor Wim en mij was dit de eerste brunchwandeling. Zondagmorgen 6 september, rond acht uur waren er ongeveer vijftien personen bij de parkeerplaats van Natuurcentrum Slabroek. De groep vertrok en er werd druk gebuurt. Over de vakanties, de kinderen, het werk en over vogels natuurlijk. Zelfs over de vogelziekte, die slachtoffers maakt, ook in de duivenkooi. Er zijn leden die hun volgende vakantie al in de steigers hebben staan, en deze dan gebruiken om vogels te spotten in Marokko of in Hongarije. Maar sommigen hebben nog vakantie tegoed, dat moet een fijn gevoel zijn.

Wat zijn die vogelwachters enthousiast en bevlogen. En ze zien echt alles in de lucht en aan de horizon. Meestal weten ze ook meteen wat het is, herkennen de vogel aan hun manier van vliegen, het geluid, alleen of juist niet en het biotoop. De kijker of telescoop is enkel nodig ter bevestiging. Dit is een rustige periode wat het vogels spotten betreft, maar we hebben toch een en ander gezien: Boerenwaluw, Huiswaluw, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Zwarte Specht, Vink, Heggenmus, Roodborsttapuit, Boomklever, Boomkruiper, Sperwer en Buizerd.

Boerenwaluw

Op de telpost aangekomen, zijn daar al een aantal mannen aanwezig, vanaf acht uur die ochtend! Zij zien werkelijk alles en noteren dat ook. Elk uur op een nieuw formulier. De maand oktober gaan ze het drukker krijgen, dan zijn er meer vogels aan de vogeltrek begonnen. Bij de telpost was er de brunch: koffie, thee, melk, karnemelk, broodjes, ham, kaas, worst, crackers, jam, jus en chocomel. We begonnen met een bruisende kir, om het seizoen 2009 - 2010 met een toast in te luiden. Voor Wim en mij was dit een geslaagde wandeling en we willen iedereen bedanken voor de geweldige organisatie!

Ton(nie) Abels van Aarle

SOVON Landelijke Dag 2009

'Zaterdag 28 november in de Vereniging te Nijmegen'

De Landelijke Dag van SOVON Vogelonderzoek Nederland vindt dit jaar plaats op zaterdag 28 november in Concertgebouw de Vereniging te Nijmegen (vijf minuten lopen van het station). De organisatie is weer in handen van SOVON Vogelonderzoek Nederland in samenwerking met Vogelbescherming en de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU).

De dag is gratis toegankelijk en bedoeld voor alle vogelaars van Nederland en iedereen met een hart voor vogels en natuur in het algemeen. Er is een uitgebreide info- en boekenmarkt en er zijn lezingen van gerenommeerde vogelonderzoekers. Het jeugdprogramma voor jonge vogelaars vanaf acht jaar, met een excursie door de prachtige Ooijpolder, wordt weer georganiseerd door de WILDzoekers. Ook hier is de deelname gratis, maar inschrijving vooraf is noodzakelijk. Naast de SOVON-lezingen is er een parallelprogramma in de bovenzaal. Dit programma is op dit moment nog niet bekend, maar staat in het teken van het tienjarig bestaan van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM).

Houdt u de SOVON-website www.sovon.nl in de gaten voor het definitieve programma! Vrijwilligers en andere relaties van SOVON krijgen het uitgebreide programma thuisgestuurd.

Wetenswaardigheden...

Besmettelijke vogelziekte: meld dode vogels

De besmettelijke vogelziekte Trichomonas, ook wel bekend als 'het geel', is nu ook bij wilde vogels in Nederland vastgesteld. Groenlingen zijn met zekerheid aan de ziekte gestorven en zeer verdachte Merels en Turkse Tortels worden nog onderzocht. Dit jaar zijn in Duitsland tienduizenden zangvogels (vooral Groenlingen, Vinken en Merels) aan *Trichomonas gallinae* infectie gestorven. Meestal komt het bij duiven voor door onderling snavelcontact. Zo nu en dan kunnen ook roofvogels en uilen geïnfecteerd worden als zij besmette prooien eten. Uiterlijk ziet het er uit als een kazig abces in de keelholte. De keel wordt daardoor dichtgedrukt waardoor de vogels stikken of verhongeren.

Advies: stop tijdelijk met voeren

Vogelbescherming roept op om voorlopig te stoppen met voeren van vogels en het geven van drinkwater. Voederplaatsen en drinkwater dragen bij aan de verspreiding van de ziekte en dat willen we zoveel mogelijk beperken. Omdat in het hele land vogels gestorven zijn die we verdenken van Trichomonas, geldt deze oproep voor het hele land tot nader order. Deze maatregel is van tijdelijke aard en in het belang van de vogels. Zodra het weer kouder wordt - in de herfst en winter - zal de ziekte vanzelf weer verdwijnen. Wij hopen in september of oktober te kunnen melden dat voeren en het aanbieden van drinkwater weer kan. U wordt op de hoogte gehouden via de media en onze website.

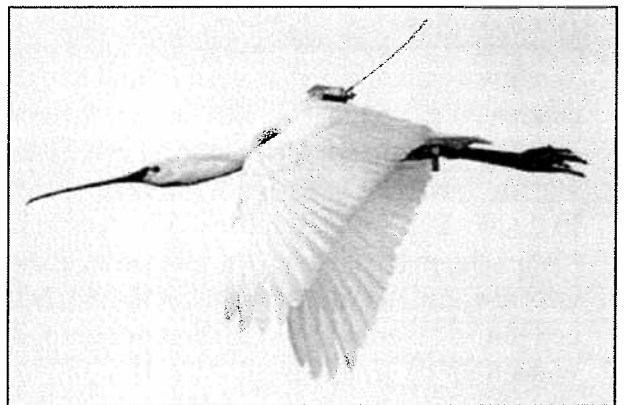
Meld dode vogels

SOVON Vogelonderzoek Nederland verzamelt alle meldingen van dode wilde vogels, ongeacht de doodsoorzaak of bel Vogelbescherming Nederland.

Uit: Nieuwsbericht Vogelbescherming, augustus 2009

Lepelaar Loran non-stop van Texel naar Spanje

Goed nieuws van Loran, een van de Lepelaars die in juni op Texel een GPS-zender heeft gekregen. De Lepelaar is op 9 september vertrokken naar zijn overwinteringsgebied. Loran vertrok rond 13.00 uur van natuurgebied De Schorren en is non-stop naar 'Bahia de Santona' in Noord-Spanje gevlogen; een afstand van 1.300 kilometer hemelsbreed. Momenteel heeft deze lepelaar nu 1.550 kilometer afgelegd en vertoeft nu in een moerasgebied tussen de Pyreneeën en de Golf van Biskaje. Hij is daar samen met andere Nederlandse Lepelaars. Naar verwachting zal Loran in het moerasgebied een aantal dagen rusten waarna de reis verder zal gaan richting de Algarve in Portugal met als mogelijke eindbestemming Mauritanië in Afrika.

Lepelaar Loran met GPS-zender

Uit: Nieuwsbericht Natuurmonumenten, 14 september 2009

TNS-NIPO: Nederlanders willen meer natuur

Het netwerk van aaneengesloten natuurgebieden moet op tijd af, om zo het uitsterven van planten en dieren te voorkomen. Dat vindt 88 procent van de Nederlanders, dat blijkt uit een representatieve enquête dat TNS-NIPO heeft uitgevoerd in opdracht van Natuurmonumenten. Eerder werd deze enquête uitgevoerd in 2002 en 2004.

Opmerkelijk is dat het belang dat Nederlanders hechten aan natuur nog steeds groot is. Evenals in 2004 vindt 80 % dat de overheid ook in economisch moeilijke tijden moet investeren om natuur te behouden.

Areaal natuur te klein

Verder stelt zeventig procent van de ondervraagden dat het areaal natuur, dat tien procent van Nederland omvat, te klein is. De uitbreiding van steden, de toename van bedrijventerreinen en milieuvervuiling worden als belangrijkste bedreigingen gezien voor de natuur in de omgeving van de Nederlander. Ruim negen op de tien Nederlanders vindt het belangrijk dat de overheid nu voldoende geld aan natuur besteedt, met het oog op de toekomstige generaties (2004: 92 procent).

Campagne 'Op de banken voor meer natuur'

Natuurmonumenten heeft de enquête uit laten voeren aan de vooravond van een grote campagne. Met de oproep 'Op de banken voor meer natuur' gaat Natuurmonumenten Nederlanders vragen mee te helpen om er toe bij te dragen dat het netwerk van aaneengesloten natuurgebieden (EHS) op tijd klaar is. Alleen zo kan de achteruitgang een halt worden toegevoerd. "Het draagvlak voor de natuur is onverminderd groot, ook in tijden van een economische recessie. Als er nu alleen in de economie wordt geïnvesteerd, gaat dat ten koste van de ecologie. Let wel: wat nu verloren gaat aan natuur, krijgen we nooit meer terug. Wij verwachten dat dit signaal doordringt in de politiek en dat op deze manier het groene netwerk van natuurgebieden wordt gerealiseerd", aldus de directeur van Natuurmonumenten Jan Jaap de Graeff.

Uit: Nieuwsbericht Natuurmonumenten, 10 september 2009

IKEA staakt verkoop slecht dons na reportage

Woonwarenhuis IKEA is gestopt met de verkoop van producten waarin dons zit dat van levende eenden en ganzen is geplukt. Dat heeft een zegsvrouw van het bedrijf zaterdag gemeld. Het meubelconcern ondernam actie na een Zweedse reportage die eerder dit jaar werd uitgezonden. Daaruit bleek dat IKEA toch producten verkocht met dons dat op een illegale manier is geplukt. In de meeste Europese landen is het verboden om ganzen en eenden te plukken als ze nog leven. "Wij hebben ons hele assortiment geëvalueerd", stelt de woordvoester. "Wij accepteren geen enkele vorm van dierenmishandeling bij het maken van onze producten." De samenwerking met een 'foute' leverancier werd direct opgezegd en de twee producten die 'levend' dons bevatten, zijn meteen uit de schappen gehaald. Het ging om een bepaald soort dekbed en kussen.

Uit: Elsevier, zaterdag 12 september 2009

Oud-007 weer ten strijde tegen 'foie gras'

Ex-007 Roger Moore heeft zijn kruistocht tegen het eten van de omstreden lekkernij foie gras voortgezet. De 81-jarige acteur bood zondag op de Britse zender Channel 4 aan om de complete voorraad exclusieve ganzenlever op te kopen van de Londense vestiging van het warenhuis Selfridges. De Britse acteur, die zich al een paar jaar in de media tegen het gerecht keert, noemde het eten van opgezwollen ganzenorganen 'walgelijk' en 'belachelijk'. Hij eist dat foie gras uit de schappen van de winkel verdwijnt. Selfridges, dat vooral met de kerstdagen veel foie gras verkoopt, heeft nog niet gereageerd op het verzoek van de bejaarde Brit die twaalf jaar lang James Bond speelde.

Het gerecht foie gras is omstreden omdat de ganzen vetgemest worden door extreem veel voedsel via een trechter in de keel van de vogels te proppen. De lever zwelt hierdoor op tot wel zes keer de normale omvang. Dus: géén foie gras in een restaurant eten.

Uit: Dag.nl (ANP), maandag 14 september 2009

Grauwe Kiekendief beleeft record seizoen!

Het jaar 2009 is voor de Grauwe Kiekendief absoluut een top jaar. Volgens de Stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief zijn er nog niet eerder meer dan vijftig paar Grauwe Kiekendieven in Nederland waargenomen. Dertig jaar geleden waren er in Nederland nog maar dertig paren, nu zijn er meer dan vijftig paren waargenomen. Er zijn weer veel Grauwe Kiekendieven naar Noord-Groningen toe getrokken. Friesland beleeft daarentegen een primeur, daar waren vijf paartjes geregistreerd. Ook dit jaar heeft de Werkgroep Grauwe Kiekendief weer een aantal vogels een satellietzender om gedaan. Kijk voor meer informatie op: www.grauwekiekendief.nl. Op deze informatieve website kan men de actuele trekroutes volgen van gezenderde grauwe kiekendieven.

Uit: Vogels Nieuwslog, 13 september 2009

Nederlandse Zeearend in Duitsland gezien

Het gaat goed met het zeearendjong dat in 2008 uit het ei kroop in de Oostvaardersplassen. In dat jaar vlogen twee jongen uit, een mannetje en een vrouwtje. Het mannetje is eind juli gezien in Sleeswijk-Holstein in Duitsland. In de Scharsee, in de buurt van Preetz, is hij gefotografeerd terwijl hij een vis verschalkte. Hij was er in gezelschap van een aantal niet-broedende soortgenoten. De vogel werd herkend aan de ring aan zijn poot. Aan de code AH 40 is af te lezen dat hij in mei 2008 in de Oostvaardersplassen werd geringd. Of het bij een vakantie-uitstapje blijft, of dat de vogel voorgoed naar Duitsland is geëmigreerd, is nog even afwachten.

Uit: Staatsbosbeheer, 20 augustus 2009

John Hermans

‘Scharrelkip’

*Een leghorn op een boerderij
Verschafte dagelijks een ei
Op 't erf vond zij voldoende voer
Ze had het goed bij deze boer.*

*Voor één ding echter had de kip
In haar positie geen begrip,
Er was geen haan, dus wou ze weten
Waarom ze scharrelkip moest heten.*

Bron: Theo van de Leur.

JeugdVogelwacht

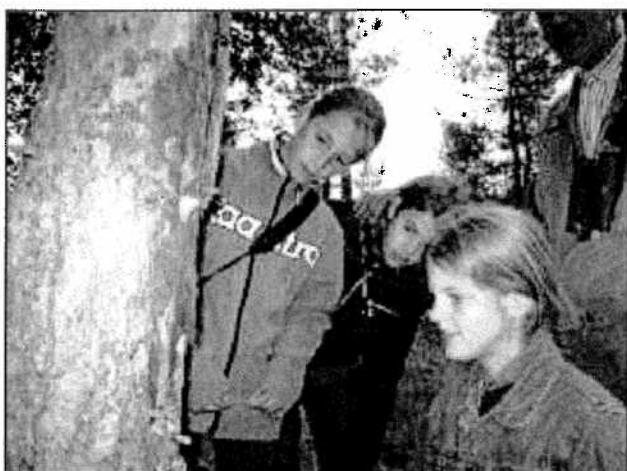

Iedere 3e zaterdag van de maand komen ze bij elkaar om te beleven wat vogels kijken is. Soorten als Klapekster, Nachtzwaluw en Kerkuil pronken op hun waarnemingslijsten. JeugdVogelwacht Uden is hét voorbeeld voor alle volwassen leden. Een verslag van activiteiten mag als eidooier dan ook niet ontbreken in het Bruuijsel.

Seizoen 2008-2009

Nachtzwaluwen

Als laatste activiteit van dit seizoen (2008-2009) hebben we een avondwandeling gepland. Op 20 juni om acht uur 's avonds kwamen we bijeen op de parkeerplaats aan de Slabroekseweg. Met drieëntwintig jeugdleden en wel tien begeleiders (en chauffeurs) zijn we richting de Brobbelbies vertrokken. Bij ons 'Benkske' op de telpost zijn we eerst gestopt. We hoopten hier de Kwartel te

horen. Een late Veldleeuwerik en Geelgors liet zich nog wel horen. Maar helaas de Kwartel niet, zou het komen omdat we met z'n allen toch teveel lawaai maakten? Vanuit de telpost gaan we richting de '3 Vennen'. Via het opstapje gaan we het gebied in. De jeugdleden kunnen wel erg goed tegen de stroomdraad. Nadat we enkele foto's lieten zien en het verhaal van de Nachtzwaluw hebben verteld, gingen we op de eerste plek met geluid staan. Helaas nog geen resultaat, het was waarschijnlijk nog te licht. Natuurlijk maakten we ook wel wat geluid met zijn allen, tja dat heb je met jeugd! Toen Jan-Willem vertelde

dat hij een opengekrabd spechtenhol wist werden de meesten wel nieuwsgierig. Dus met zijn allen het bos in op zoek naar de nestboom. Een groot gat in de boom was er te zien, vermoedelijk het werk van een das of een vos. Terug op het pad komend lag er een grote boomstam dwars over het pad. Een perfecte klimboom en voor ons de kans om eens wat over vleermuizen te gaan vertellen. Antoinette van de vleermuiswerkgroep uit Oss hadden we hiervoor uitgenodigd. Ze vertelde onder andere dat er in Nederland een zestal soorten vleermuizen, waarvan er vier in ons gebied voorkomen: dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, franjestaart. De dwergvleermuis is de meest algemene en is maar twee centimeter groot met een vleugelspanwijdte van vijf cm.

Per nacht eten ze wel eenderde van hun lichaamsgewicht. Vleermuizen maken ultrasonore geluiden, die wij niet kunnen horen, gelukkig zijn er batdetectors. De zeer hoge geluidjes worden dan omgezet in geluiden, die wij wel kunnen horen. Ze maken die geluiden om te weten waar hun voedsel rondvliegt, zodat ze goed kunnen toehappen. Aan het soort geluid weet je ook om welke vleermuis het gaat. Na het verhaal over vleermuizen zijn we weer op pad gegaan op zoek naar Nachtzwaluwen. De jeugd vroegen we zo stil mogelijk te zijn om de Nachtzwaluw te kunnen horen. Plotseling zien we ook nog een ree over het pad springen. Over de afrastering verdwijnt het beest in het bos. Die afrastering is voor sommige jeugdleden trouwens ook heel interessant, hè? Aanraken vooral, vanwege de stroom, die er op staat. En grassprietten kriebelen ook zo lekker in het gezicht.

Na een tijdje hoorden we in de verte de Nachtzwaluw ratelen. Maar het werd nog mooier, hij kwam naar ons toe vliegen. We hebben deze nachtzwaluw verschillende keren prachtig kunnen zien. Een keer vloog hij zelfs een heel eind voor ons uit over het pad waarop we liepen. Een schitterende ervaring om nooit te vergeten. Na de Nachtzwaluwen richtten we onze aandacht op vleermuizen. De batdetectors van Jan en Antoinette gingen aan. Vooral de Dwergvleermuis was die avond erg actief, op diverse plaatsen hebben we ze gezien en gehoord. Helaas lieten de uilen zich die avond niet horen. Voor de jeugd en de begeleiding was dit de afsluiting van het seizoen 2008-2009. Met een goed gevoel kijken we hierop terug. Van diverse ouders zijn ook erg positieve reacties ontvangen: "Prachtig, dat onze kinderen een keer smerig thuis komen. Als we met ons gezin in het bos lopen vertellen de kinderen ons wat ze allemaal zien in plaats van andersom. Iedere keer komen ze met enthousiaste verhalen thuis over wat ze gedaan hebben. Op de foto's en het verslagje op jullie website straalt het plezier en het enthousiasme er vanaf, en de kinderen doen ondertussen een prachtige leerervaring op."

Seizoen 2009-2010

Voor het komend seizoen hebben zich drie nieuwe begeleiders gemeld! Hier zijn we als jeugdgroep erg blij mee! Het komend jaarprogramma hebben we ook weer samengesteld. In combinatie met een aantal werkgroepen maken we er weer een leuk seizoen van. Het jaarprogramma is te zien op onze website, www.vogelwachtuden.nl.

Echt naar buiten?

Ken je kinderen die wel warmlopen voor een grote portie natuur op elke derde zaterdag in de maand en hier erg graag tijd voor vrij willen maken? Geef ze de gratis 'Buitengids', die is te downloaden op onze site en laat ze contact opnemen met Peter, zodat ze zich op kunnen geven. Voor kinderen die geen tijd hebben om mee te doen aan activiteiten, of volwassen vogelaars die willen weten wat ze zoal missen is er 'Ei Nieuws'. Opgeven kan op www.vogelwachtuden.nl klik op jeugd. Of neem telefonisch contact op met ondergetekende, telefoon: 0413-253586.

Peter van de Braak, Jeugdcoördinator

Interne(s)t

Deze keer zijn we zeer dicht bij de naam van deze rubriek gebleven. Een heleboel sites bespreken we die in het teken staan van nestkasten.

www.nestkastbouw.nl

Een bedrijf dat nestkasten vervaardigd van eikenhout. Een nestkastbouwer met veel service. Ook vind je hier diverse tips waar de nestkasten het beste gehangen kunnen worden.

www.vogelsinnederland.nl/doe-het-zelf/nestkasten.php

Een tekening van de bekende mezenkast. Ook andere wetenswaardigheden over vogels tref je op deze website.

www.landschapwerkgroepabcoude.nl

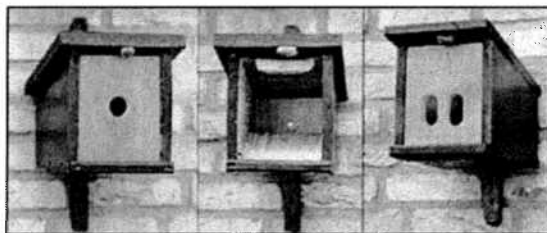
Onder de noemer een eigen nestkast maken zijn diverse tekeningen te zien van o.a. gierzwaluwkast, mussenkast en mezenkast.

www.eigenwijzetuin.be/nestkasten-ed

Veel informatie over hoe je nestkasten kunt maken en kunt schoonmaken, waar te hangen. Duidelijke tekeningen voor het maken van nestkasten, niet alleen voor vogels maar ook voor hommels, bijen en vleermuizen.

www.kruidenvrouwtje.nl/nestkasten/zelf-maken.htm

Een site waar je niet verwacht iets tegen te komen over nestkasten. Er staan twee tekeningen in van de zogenaamde Henzekasten. Een kast voor o.a. mussen, gekraagde roodstaarten en vliegenvangers.

Henzekasten

www.uileninbrabant.nl

Een prachtige site over alle uilen die we in Brabant kunnen tegenkomen. Veel informatie, ook over het hangen en vervaardigen van diverse uilenkasten. Onze jeugdgroep is ook prominent aanwezig op deze site.

www.stichtingdemus.nl

Alles kom je te weten over mussen op deze site en dus ook het maken en hangen van mussenkasten. Zeer de moeite waard.

Veel internet(lees)plezier,

Jan-Willem Hermans

Huismus

Werkseizoen 2009-2010; werkgroep VLU

Werkgroep Vrijwillig Landschapbeheer Uden (VLU): 10 x actief

De werkgroep VLU houdt zich bezig met aanleg, herstel en onderhoud van kleine landschapselementen, zoals singels, poelen en knotwilgen. De VLU heeft voor het werkseizoen 2009-2010 een dialezing, tien werkdagen en een excursie gepland. Er zullen tijdens deze tien werkdagen diverse beheerswerkzaamheden worden uitgevoerd aan/bij verschillende soorten kleine landschapselementen op Bedaf, Leijgraaf, Slabroek, Wijstgronden, Vluchtoord en Hengstheuveld. Wellicht zit er ook iets bij voor u!

Werkdagen vrijwillig landschapsbeheer; 'Bezig zijn in de natuur'!

De werkdagen worden op zaterdagochtend gehouden. Ze beginnen om negen uur en worden afgerond om ongeveer twaalf uur. Om half elf wordt een koffiepauze ingelast. De vrijwilligers dienen zelf voor gepaste kleding en juist schoeisel te zorgen. De VLU zorgt voor gereedschap, koffie en het afsluiten van aanvullende verzekeringen. De werkdagen zijn zowel inspannend als ontspannend en heel gezellig. Wie weet vindt u het ook leuk!

Programma 2009-2010; graven, snoeien, planten, knotten, struinen en maaien!

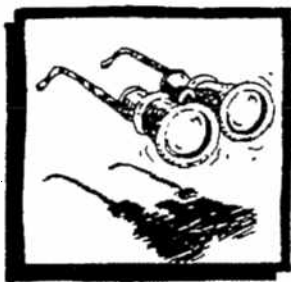
<u>Nr.</u>	<u>Werkzaamheden</u>	<u>Plaats</u>	<u>Datum</u>	<u>Tijd</u>
--	Jaarvergadering/Dialezing	Groenhoeve	07-09-2009	19:00
--	Opening seizoen Noord-Brabant	Schijndel	17-10-2009	10:00
01	Aanleg/onderhoud kikkerpoel(en)	Uden	24-10-2009	09:00
02	Beheer Wijstgronden	Rakt	07-11-2009	09:00
03	Aanplant Ecologische Verbindingszone	Ruit om Uden	21-11-2009	09:00
04	Knotten wilgen	Kooldert	12-12-2009	09:00
05	Terugzetten elzensingel	Kersenboomgaard	28-12-2009	09:00
--	Halfjaarbespreking	Groenhoeve	11-01-2010	20:00
06	Terugzetten elzensingel	Kooldert	16-01-2010	09:00
07	Terugzetten eikensingel	Strikseweg	13-02-2010	09:00
08	Verwijderen opslag heide	Slabroek/Bedaf	06-03-2010	09:00
09	Boomfeestdag 'Bomen maken onze buurt'	Uden e.o.	17-03-2010	09:00
10	Onderhoud natuurplein	Groenhoeve	10-04-2010	09:00
--	Wandel/Fietsexcursie Start 20j. VLU	Uden e.o.	25-04-2010	10:00
--	Uitwisseling met natuurwerkgroep	Brabant	? -05-2010	09:00
11	Haag knippen kersenboomgaard	Patrijsweg	21-06-2010	09:00

Voorlopig programma rest 2010

--	Jaarvergadering/Dialezing VLU	Groenhoeve	06-09-2010	19:00
01	Aanleg kikkerpoel	Uden	18-09-2010	09:00
--	Opening seizoen Noord-Brabant	Brabant?	? -10-2010	09:00
02	Herstel kikkerpoel	Odiliapeel	16-10-2010	09:00
03	Aanplant Ec. Verb.zone 'Ruit om Uden'	Uden	06-11-2010	09:00
04	Aanleg erfbeplanting	Uden	20-11-2010	09:00
05	Terugzetten elzensingel	Kooldert	11-12-2010	09:00
06	Terugzetten bosje	Groenhoeve	27-12-2010	09:00

Contactpersoon werkgroep VLU (voor meer informatie),
Willem Peters, 't Diepe 12, 5404 PJ Uden, telefoon: 0413-252529, e-mail: petersw@home.nl.

Graag tot ziens op een of meerdere werkdagen!

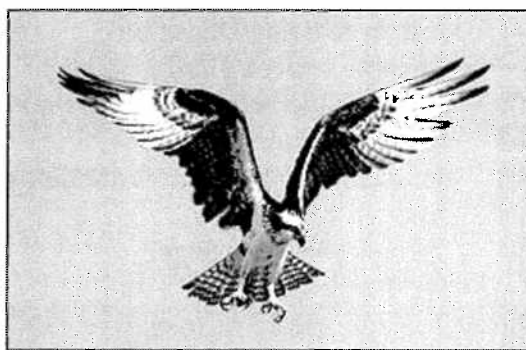
Bijzondere vogel in de kijker...

'Visarend'

Deze keer de Visarend (*Pandion Haliaetus*) in de kijker omdat we maar liefst negen waarnemingen van deze vogel genoteerd hebben in september op de telpost. Zowel het mannetje als het vrouwtje hebben een witte kop met een kleine kuif en donkere oogstreep. De borst is witachtig met donkere stipfels. De bovenvleugels zijn bruin van kleur en in de vlucht zijn de vleugels bij het polsgewricht scherp gebogen. Een mooi kenmerk. De spanwijdte van de vleugels bedraagt 145 tot zelfs 170 centimeter.

De Visarend is een soort die in Nederland nog niet broedt. In Scandinavië is het gelukkig weer een algemene vogel, zo broeden er in Zweden circa 3.200 broedparen. Met een beetje geluk zijn het deze vogels die we op trek naar tropisch Afrika kunnen zien overkomen. Van half augustus tot half oktober trekken de Visarenden door, met een hoogtepunt halverwege september. Visarenden kunnen op thermiek vliegen maar ook op eigen kracht. Zelfs bij regenweer zijn er nog doortrekkers waargenomen.

Visarenden broeden in hoge bomen, meestal in de buurt van een water, waar ze hun voedsel, vis, vandaan halen. Ze broeden voor het eerst op een leeftijd van drie tot vijf jaar en zijn zeer partnertrouw. Het nest wordt elk jaar op dezelfde plek meer uitgebouwd en kan enorm van omvang zijn. De drie witte, roodbruin gevlekte eieren worden hoofdzakelijk door het vrouwtje bebroed in circa vijf en een halve week. Na acht tot negen weken zijn de jongen vliegvlug. Nog geruime tijd na het uitvliegen worden de jongen nog bijgevoerd. Het vangen van vis is geen gemakkelijke oefening. Het is prachtig om een Visarend te zien jagen. Al zwevend en soms biddend duikt de vogel met een stootduik op het water met de klauwen ver naar voren gestoken. Ze kunnen wel vissen van zo'n twee kilogram vangen. Hun poten zijn voorzien van stekelige schubben, zodat deze meer vat hebben op de glibberige vis.

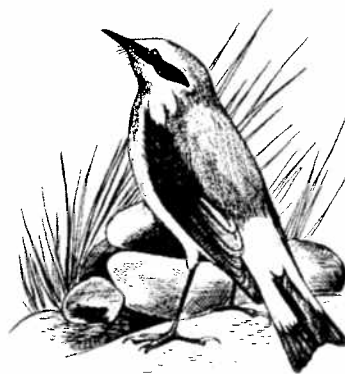
Visarend

Jan-Willem Hermans

'Tapuit'

*In Eenrum werkte naar verluidt
Als barbediende een tapuit
Hij zong met eindeloos gegalm
De ene na de and're psalm
De kastelein vond dat maar naatje
En riep: "Tap-uit een ander vaatje."*

Bron: Theo van de Leur.

JeugdVogelwacht start seizoen met insecten

De JeugdVogelwacht is het seizoen op zaterdag 19 september van start gegaan met een prachtige wandeling in echt nazomerweer. Het thema had deze keer eens niets met vogels te maken, maar dat maakte de kinderen even niets uit. Ze begonnen weer vol enthousiasme aan het nieuwe seizoen. Er waren een paar gastkinderen bij om kennis te maken en verder veel 'oude bekenden' van het vorige seizoen. Dit keer gingen we op zoek naar 'Vlinders en Libellen'. Al snel bleek dat dit niet mee zou vallen in september. We hadden namelijk een specialist uitgenodigd om ons het één en ander te vertellen over insecten en samen met de kinderen kwamen we al snel tot de conclusie dat we in de vakantiemaanden (juli-augustus) meer kans hebben om insecten te bekijken, maar ja, dan heeft de JeugdVogelwacht ook vakantie, dus vandaar dat we het toch in september gingen proberen.

Gelukkig zat het weer goed mee, want het werd al snel echt warm. We hebben dan ook genoeg gezien. Het leuke aan insecten is dat je ze overal kunt zoeken. En hoe beter je weet waar je op moet letten en waar je moet kijken, hoe meer je ziet. Het is eigenlijk hetzelfde als bij vogelen. Zelfs de telescoop blijkt een handig hulpmiddel te zijn bij insecten. De vlinder en libel (die we uiteindelijk toch zagen) lieten zich prachtig bewonderen door de telescoop. Als je namelijk ver bij ze vandaan blijft, blijven ze prima stil zitten om lekker op te warmen in het najaarszonnetje.

De kinderen vonden het heerlijk om zelf actief op zoek te gaan naar insecten. Er werd van alles in potjes gedaan en dat werd allemaal door Rien (de specialist) op naam gebracht. Toen deze flink gebeten werd door een grote kortschildkever had hij natuurlijk ook alle aandacht. Hij stelde voor om deze kever van kind tot kind door te geven, maar er was toch niemand zo stoer om dat te willen...

Ook werden er diverse soorten kevers, spinnen, langpootmuggen en cicaden gevonden. Nooit geweten dat een 'spuugbeestje' als volwassen insect erg goed kan springen! En wist je dat mannelijke oorwurmen een tang hebben aan hun achterlijf? O ja, één ding mogen we nooit meer vergeten; noem een niet-volwassen insect nooit meer zomaar een 'rups', dit is een 'larve'!!! Alléén, en dan ook echt alleen een larve van een vlinder heet een rups. En om met zekerheid vast te kunnen stellen of het om een larve van een vlinder gaat moet je ze wel eerst van héél dicht bij bekijken.

Jolanda Rutten (begeleider),
JeugdVogelwacht Uden e.o.

Alle ogen zijn gericht op een 'Bont Zandoogje'

Brunchwandeling in de Maashorst

Traditiegetrouw starten we altijd na de vakantie met onze brunchwandeling. Ook nu (zondag 6 september) was dit weer het geval en tot onze verbazing was het droog en zonnig. We vertrokken vanaf de parkeerplaats van het Natuurcentrum Slabroek. Ikzelf had de brunch weer ingeslagen, echter we brunchen altijd bij de telpost. Dus mijn auto moest van de parkeerplaats naar de telpost. Er zijn altijd wel behulpzame leden, deze keer in de persoon van Theo Peters, die even op en neer reed van de parkeerplaats naar de telpost en terug. Een tiental personen vertrokken de Maashorst in. Deze eerste wandeling wordt veelvuldig gebruikt om weer even bij te buurten en alle vakanties komen even aan bod. Maar er wordt ook gevogeld onderweg. Het is nog wel een beetje rustig, maar we horen en zien prachtig een Groene Specht. De vele Roodborsttapuiten laten zich goed zien en ook de Buizerden zijn present. Na een fikse wandeltocht komen we bij de telpost, waar ook een tiental leden aanwezig zijn. Vanaf 1 augustus is de telpost al weer bezet. Dit jaar geen marathontelling. Maar toch is de bezetting tot nog toe uitstekend, ondanks de mindere aantallen vogels die tot nu toe over gekomen zijn. Voordat we aan de rijke dis beginnen, toasten we met (vogel)bruiswijn op een mooi najaar met veel hopelijk bijzondere vogels. Na zo'n stevige wandeling smaken de broodjes, koffie, thee, of chocomelk uitstekend. Sommige tellers hadden het zo druk dat het smeren van de broodjes er niet af kon. Jan, ons Goudhaantje en trouwe gast van de telpost hebben we dit jaar maar gevoederd, zodat in het tellen geen 'bug' komt. En al die tijd is het droog geweest! Na enkele verregende jaren is dit toch leuker om mee te maken. Verzadigd van het eten moest er toch nog naar de parkeerplaats gelopen worden. Het aantal vogels wat we nog gezien hebben was niet veel, maar bijgebuurt zijn we weer huiswaarts gekeerd. Volgend jaar weer!

Groene specht

Jan-Willem Hermans

Telpost 'Brobbelbies Noord'

Een zeldzame vogel in het vizier?

Naschrift Redactie: *Door een communicatiefoutje is deze activiteit van de Vogelwacht abusievelijk door twee personen beschreven. Daardoor komt helaas de impressie van de 'Streekfair Maashorst' te vervallen.*

Herfstexcursie naar Terschelling, een prachtigeiland!

Dit najaar gaat Vogelwacht voor de 27e keer op herfstexcursie naar één van de Wadeneilanden. Een langjarige traditie waarbij iedereen, zowel juveniele als ervaren vogelaar, van harte uitgenodigd is. Er wordt dit keer speciale aandacht besteed aan de wat nieuwere leden van Vogelwacht Uden. Een interessant programma wordt aangeboden, zodat het met name voor de wat minder ervaren vogelaar een uitdaging is om zich bij de groep vaste excursiegangers aan te sluiten. De ervaring leert dat zij zich supergemakkelijk aansluiten binnen de bestaande groep. Dat is vooral ook de kracht van Vogelwacht Uden. Een gevaar: 'wanneer je éénmaal bent meegeweest, wil je voortaan altijd mee'!

Donderdag 1 oktober 2009 (dia-/informatie avond)

Aanvang: 20.00 uur (de Groenhoeve). John Hermans laat de aanwezigen deze avond een kijkje nemen in de mysterieuze wereld van de vogeltrek. In het bijzonder vogels die we op Terschelling kunnen tegenkomen, passeren de revue. Je zult versteld staan van de schitterende foto's die John de afgelopen jaren van de diverse (trek)vogels heeft gemaakt. Een aanrader!

Zaterdag 10 t/m woensdag 14 oktober 2009 (herfstexcursie Terschelling)

Om 6.00 uur 's morgens vertrekken we naar Harlingen om daar de boot van 9.45 uur naar Terschelling te nemen. Een schitterend en veelzijdig Waddeneiland waar men zich nooit verveelt!

Vijf dagen genieten van de zilte zeelucht, het Wad, kwelders, weilanden, bossen, strand en de zee. Een onvergetelijke belevenis om daar met tientallen Vogelwachters te natuur te verkennen, vogels te bekijken, een terrasje pikken, dorpjes bekijken en een lekker visje te verorberen.

Gedurende deze vijf dagen wordt, afhankelijk van de vraag, enkele keren in 'georganiseerd' groepsverband een excursie verzorgd door ervaren gidsen van Vogelwacht Uden. Zij kennen het gebied én de vogels op hun duimpje en kunnen de wat minder ervaren vogelaars wijzen op de specifieke kenmerken van bepaalde vogels. Een telescoop doet daarbij wonderen! Er kan daarbij worden gekozen voor een wandeling, een fietstocht of een combinatie van beide.

Maandag 12 oktober 2009 (dialezing Arie Ouwerkerk)

Aanvang: 20.00 uur (Stayokay Terschelling). Arie Ouwerkerk maakt werkelijk fenomenale foto's van diverse vogels. Vooral zijn foto's van vogels in de vlucht zijn een lust voor het oog. In 2006 heeft hij ons daarmee doen watertanden. Met behulp van een beamer en voorzien van deskundig commentaar zal Arie Ouwerkerk de aanwezigen een selectie laten zien van zijn mooiste vogelfoto's die hij op Terschelling heeft gemaakt. Een aantal geselecteerde foto's van Arie zijn terug te vinden op de website:

www.birdpix.nl of kijk op **www.pbase.com/arieouwerkerk**.

Dinsdag 13 oktober 2009 (uitreiking Waddencertificaat)

Aanvang: 20.00 uur (Stayokay Terschelling). Tijdens de waddenexcursie hebben diverse (juveniele) deelnemers hun uiterste best gedaan om zoveel mogelijk vogels op naam te brengen. Zij zijn daarbij behulpzaam geweest door de verschillende vogelmentoren (= deskundigen), die de club rijk is. Tijdens deze ludieke uitreiking worden de Waddencertificaten aan de 'juveniele vogelaars' uitgereikt. Met dit (gewild) certificaat stijgt men snel op de trap naar de functie 'Medior Vogelaar' ;-)

Vrijdag 11 december 2009 (reünie avond excursie deelnemers)

Aanvang: 20.00 uur (De Groenhoeve). Tijdens deze speciale reünie avond voor alle excursiegangers wordt een spectaculaire diashow vertoond (mét muziek) waarin alle mooie momenten van deze meerdaagse excursie verwerkt zijn. Leuke momenten (bootreis, groepsaccommodatie, landschappen, vogels, close-ups, emoties etc.), alles komt aan bod. Alsof je de reis zo weer beleeft. Uiteraard kan er flink worden bijgepraat, foto's bezichtigd en... natuurlijk wordt er voor de nodige drankjes en hapjes gezorgd. De vertoonde diashow wordt op een DVD gebrand en die avond (na afloop van de diashow), tezamen met de bekende groepsfoto, aan de mensen overhandigd. Een collectoritem!

Peter Noy **P.s.:** Voor geïnteresseerden; er zijn nog twee plaatsen vrij > mail naar: **pknoy@hetnet.nl**.

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Mogelijk kunt u iemand verrassen met één van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o. Zoals u mogelijk constateert is het aantal artikelen afgenomen, heeft u nog ideeën? Neem a.u.b. contact met mij op, telefoon: 0413-369388.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

• 1-2-3 Natuurgidsen Vogels	€ 10,00
• Atlas van de vogeltrek	€ 20,00
• Alle vogels van Europa.....	€ 40,00
• De dwergganzen van Anjum	€ 17,00
• De kiekendieven van het Oldambt.....	€ 19,00
• De zwaluwen van Singraven	€ 19,00
• Herkenning van roofvogels in het veld.....	€ 11,00
• Klein kanoetenboekje	€ 8,00
• Kraaienbende	€ 11,00
• Langs Weinddupper en Schrijverke	€ 19,95
• Mus	€ 11,50
• Natuurdetective Insectenjager	€ 7,50
• Natuurdetective Vogelspotter	€ 7,50
• Nieuwe zakgids Vogels	€ 10,00
• Nieuwe zakgids Vogels (D).....	€ 12,00
• Roofvogels van Europa	€ 40,00
• Roofvogels van Nederland	€ 19,50
• Tuinvogels in beeld	€ 3,50
• Uilen van Europa	€ 32,50
• Uilenvlucht	€ 10,00
• Veldgids Roofvogels	€ 25,00
• Vogels in en rond de tuin.....	€ 10,00
• Vogels over de vloer.....	€ 15,00
• Vogels van Europa ANWB	€ 22,50
• Vogels van maand tot maand.....	€ 11,50
• Vogels voor elke dag	€ 10,00
• Vogels zien en horen	€ 10,00
• Vreemde vogels	€ 13,00
• Wat zingt daar?	€ 17,00
• Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels rond het huis	€ 11,00
• Cd's met vroege vogelzang 2 Nico de Haan, vogels van bos, hei en wei ...	€ 11,00
• Cd's met vroege vogelzang 3 Nico de Haan, vogels van plas en moeras ...	€ 11,00
• DVD Herken onze Uilen	€ 11,00
• DVD Onze weidevogels	€ 17,00
• DVD Onze zwanen en wilde ganzen	€ 17,00
• DVD Onze eenden.....	€ 17,00

Nestkasten:

- Bedaf.....€ 8,00
- Mussenpot terracotta.....€ 7,50
- Metz€ 7,00

Verrekijkers:

- Bresser Hunter 8x40€ 30,00
- Bresser Corvette 10x42.....€ 90,00
- Optisan OH PRO-PC 8x42€ 155,00

Andere artikelen:

- Vogelwacht Uden sticker.....€ 0,50
- Mooie geborduurde Vogelwachtsticker (geel/blauw embleem).....€ 1,00
- Vogelwachtspeeldje (een 'must' voor leden).....€ 5,00
- Vogelwacht Uden cap.....€ 4,00
- Raamstickers.....€ 3,95
- Voedersilo metaal 20 cm hoog.....€ 9,00
- Voedersilo metaal 35 cm hoog.....€ 13,00
- Voedersilo metaal 52 cm hoog.....€ 18,00
- Voederhuis.....€ 10,00
- Vogelvoer 1 kilo.....€ 1,50
- Vogelvoer 2,5 kilo.....€ 3,60
- Vogelvoer 5 kilo.....€ 7,00
- Observatietent.....€ 70,00
- Pluche vogels, Roodborst, Pimpelmees of Winterkoning.....€ 5,00
- Harness.....€ 12,00
- Webcam.....€ 9,99

Suggesties met betrekking tot aanpassing en/of uitbreiding van het winkelassortiment zijn bijzonder welkom.

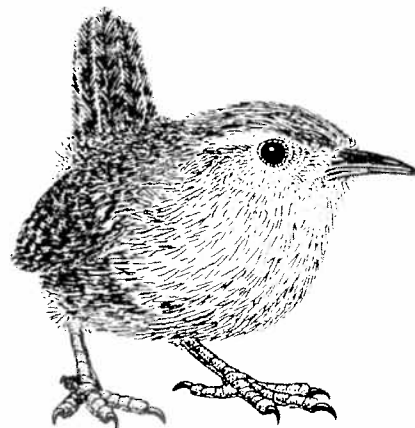
Coördinator Vogelwacht-Winkel:

Jacques Raats

Maasstraat 65 te Veghel

Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)

Kijk ook eens op www.vogelwachtuden.nl en klik op 'algemeen', daar vind je de winkel.

De winkel is alweer uitgebreid met nieuwe artikelen

Er zijn vier nieuwe artikelen in de winkel opgenomen welke ik hier alle vier zal toelichten.

Harness

Een hele belangrijke is het zogenaamde HARNESS, een elastisch riemen stelsel dat bedoeld is om de nek te ontzien bij het dragen van verrekijkers en fotocamera's. Ruim een jaar geleden heb ik dit artikel besteld en nu is het eindelijk gearriveerd. De elastische riemen zorgen er voor dat je de kijker of camera normaal kunt gebruiken. Door de constructie blijft de kijker of camera tegen je lichaam gedrukt, waardoor dat ook niet irriteert. Het is een heel prettig artikel dat mij al veel plezier heeft opgeleverd. De kijker of camera is ook eenvoudig los te maken, doordat het met een kliksysteem aan het riemenstelsel zit. De kosten voor dit artikel zijn € 12,00.

Vogels zien en horen

'Ontdekkingen voor kinderen en hun ouders'

Vogels zien en horen vertelt op een luchtige manier allerlei interessante weetjes over vogels in hun omgeving. Soorten die je zomaar in Nederland kunt tegenkomen, zoals Merels, Bonte Spechten, Pimpelmeesjes, Zilvermeeuwen en nog veel meer. Je hoort hoe vogels leven, waarom ze zingen, wat ze doen om een partner te vinden en hoe ze voor hun jongen zorgen. Maar ook: dat een Merel met een speciaal geluid een kat kan weggagen en dat een Gierzwaluw slaapt onder het vliegen. Aantrekkelijk geïllustreerd (voor)leesboek voor kinderen van vier tot tien jaar. Kosten slechts € 10,00.

Handboek vogels van Nederland

Het eerste Nederlandse vogelboek dat zich speciaal richt op de bij ons voorkomende soorten, overzichtelijk ingedeeld en handig in het gebruik, voor zowel beginnende als gevorderde vogelaars. Met veel achtergrondinformatie, tips voor herkenning en prachtige foto's en illustraties.

- Het meest actuele, complete en overzichtelijke Nederlandse vogelboek;
- voor zowel beginnende als gevorderde vogelliefhebbers;
- 298 Nederlandse soorten: hoe te herkennen en waar het beste te zien;
- 'nieuwe' soorten, populatietrends en verspreiding;
- met medewerking van en aanbevolen door Vogelbescherming, kosten € 20,00.

Hebt u een webcam nodig?

In de winkel is een webcam voorradig, compleet met infrarood licht en microfoon. Heel mooi om in te bouwen in een nestkast en zo de verrichtingen daar te observeren. De kosten zijn slechts € 9,99.

Jacques Raats (Coördinator Vogelwacht-Winkel)

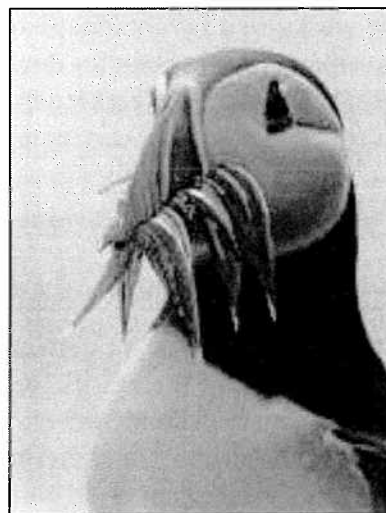
Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)

Dialezing 'Zeevogels van de Farne eilanden'

'Natuurfotograaf Han Bouwmeester verzorgt dialezing in De Groenhoeve'

Vogelwacht Uden houdt op donderdag 12 november a.s. een dialezing met als thema 'Zeevogels van de Farne eilanden en Bass Rock'. Deze boeiende fotopresentatie wordt verzorgd door Han Bouwmeester en vindt plaats in de Groenhoeve, gelegen aan de Artillerieweg te Uden (naast sportcomplex FC Uden). De aanvangstijd is 20.00 uur waarbij een vrijwillige bijdrage wordt gevraagd.

De bekende natuurfotograaf Han Bouwmeester uit Goor (Twente) is vanavond te gast bij Vogelwacht Uden. Jaarlijks brengt Bouwmeester een bezoek aan de Farne eilanden en Bass Rock, een eilandengroep gelegen aan de oostkust op de grens van Engeland en Schotland. Deze eilanden staan bekend om hun enorme broedkolonies zeevogels. De Farne eilanden bieden een uniek biotoop voor bijzondere vogelsoorten zoals Alk, Zeekoet, Drieteenmeeuw, Kuifaalscholver en de clowneske Papegaaiduiker. Deze laatste spreekt nog wel het meest tot de verbeelding. Ook heeft Bouwmeester het geluk voet aan wal te mogen zetten op het beroemde 'Jan van Genten' eiland Bass Rock, wat vroeger dienst deed als gevangenis, maar nu het domein is van duizenden Jan van Genten. Fotograaf Bouwmeester heeft vele uren op de eilanden doorgebracht en daarbij de vogels van dichtbij kunnen fotograferen. Een aantal geselecteerde natuuroptnamen heeft inmiddels het populaire maandblad Grasduinen gehaald, alsmede eervolle vermeldingen en prijzen in spraakmakende internationale fotowedstrijden.

Papegaaiduiker

Diaklankbeeld natuurfotografie

Na de pauze wordt de avond afgesloten met een spectaculair diaklankbeeld. Met behulp van beamer en bijbehorende muziek worden op een groot scherm zijn beste natuurfoto's van het afgelopen jaar vertoond. Dit half uur durende meeslepende klankbeeld bevat meerdere disciplines, zoals flora-, fauna- en landschapsfotografie. Zijn passie voor vogels zal in dit klankbeeld een nadrukkelijke rol vervullen.

Voor natuurliefhebbers is dit avondvullend programma een must om wat meer te weten te komen over de wondere wereld der natuur.

Voor meer informatie over Han Bouwmeester, kijk op www.hanbouwmeester.nl of neem contact op met Liesbeth Verkaar, telefoon 0413-265397.

Peter Noy

Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden e.o.

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, te weten:

WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Arend Vermaat, telefoon: 0413-377116

WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. veertig kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Opdam, telefoon: 0413-255179

WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals Koolmees, Pimpelmees en Zwarte Mees, Gekraagde Roodstaart, Vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Leo Ballering, telefoon: 0413-368248

WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de Buizerd, Havik, Sperwer, Torenvalk, Wespendif en Boomvalk.

Coördinator William van der Velden, telefoon: 0413-343308

WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujssel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, telefoon: 0413-251691

WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

WERKGROEP JEUGDVOGELWACHT UDEN E.O.

De Jeugdnatuurgroep is een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren tussen de tien en vijftien jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddenstoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator (a.i.) Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

WERKGROEP SENIOREN.

Een actieve groep senioren binnen de Vogelwacht die iedere maandagmorgen in de Maashorst gaat wandelen voor het sociale contact maar ook om van de natuur te genieten. Daarnaast wordt assistentie verleend bij het maken van diverse soorten nestkasten en helpt men mee met het samenstellen van het Bruujssel. Ook wordt ondersteuning verleend bij het uitvoeren van inventarisatiewerkzaamheden.

Coördinator Johan van Rosmalen, telefoon: 0413-266485

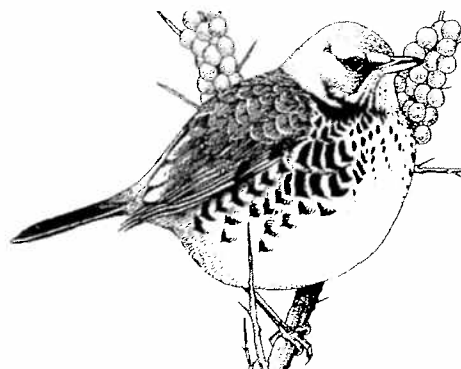
WERKGROEP NATUUR & MILIEU

Een gezamenlijke werkgroep met het IVN-Uden. Het doel van deze werkgroep is om natuur- en milieuplannen van bijvoorbeeld de Gemeente Uden of provincie te toetsen en van commentaar te voorzien. Kansen en bedreigingen op natuurgebied worden besproken en waar nodig actie ondernomen. Daarnaast wordt onder andere flora- en faunaonderzoek verricht in de verschillende natuurgebieden met als doel het geven van beheeradviezen.

Coördinator Albert van Rosmalen, telefoon: 0413-260126

Doe mee en meld je aan!

Iedere werkgroep kan wel extra hulp gebruiken. 'Vele handen maken immers licht werk'. Wanneer je interesse hebt om mee te doen of eerst meer informatie wilt hebben, neem dan telefonisch contact op met de desbetreffende werkgroep-coördinator. Zij staan je graag te woord (alvast bedankt)!

Wat doet Vogelwacht Uden e.o.?

Vogelwacht Uden e.o. (en omgeving) is een zelfstandige vereniging die zich actief inzet voor alle, in de vrije natuur, levende vogels. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Directe bescherming van vogels en hun biotoop.
- Het behouden en creëren van nestgelegenheid voor vogels.
- Belangstelling kweken voor vogels bij een groot publiek.
- Deelname aan landelijke en provinciale activiteiten m.b.t. vogelstudie en inventarisatie.

Om de doelstellingen te realiseren worden tal van activiteiten georganiseerd, waaronder:

- Publiekswandelingen zowel in het Udense Maashorstgebied als de omliggende dorpen.
- Excursies naar waardevolle natuurgebieden in Nederland en ook daarbuiten.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubgebouw, de Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor leden en niet-leden.
- Houden van lezingen voor scholen, verenigingen en instanties.
- Geven van voorlichting op tentoonstellingen en open zondagen.
- Verzorgen van publicaties in diverse media en tijdschriften.

Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijke hulp aan de vogels door middel van:

- Het plaatsen en onderhouden van nestkasten (zang-, stootvogels en uilen).
- Herstel en beheer van kleinschalige natuurgebieden in Uden en omgeving.
- Beheer en onderhoud van de kunstmatige oeverzwaluwenwand op het Hemelrijk.
- Het plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.
- Wintervoeding aan vogels in nood (in geval van strenge en langdurige vorst).

Andere activiteiten van de Vogelwacht zijn:

- Het inventariseren van diverse (broed)vogelsoorten in het Maashorstgebied.
- Het opstellen van beleidsplannen en aanbevelingen ten aanzien van Gemeentes en Overheden om zodoende voor de belangen van de natuur en in het bijzonder de vogels op te komen.
- Ten behoeve van Vogelwacht Uden, I.V.N.-Uden en de Kinderboerderij het exploiteren en onderhouden van het gezamenlijke onderkomen, de Groenhoeve.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- In samenwerking met het I.V.N.-Uden actief deelnemen aan het Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (V.L.U.). Het behouden en herstellen van kleine landschapselementen in Uden e.o.
- Het samenstellen en uitgeven van een eigen verenigingsblad "Het Bruujsel".

Vogelwacht Uden werkt samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:

- Inventarisaties, waaronder het Broedvogel Monitoring Project (B.M.P.), wintervogeltellingen en de Vogeltrek-teldag in de Maashorst.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de (nieuwe) Vogelwet.

Wilt u actief meedoen of een financiële bijdrage geven?

- De jaarcontributie bedraagt € 14,- per persoon.
- Gezinsleden betalen € 6,-.
- Het éénmalig inschrijfgeld bedraagt € 2,50.
- Per adres ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruujsel".

Voor inlichtingen en lidmaatschap:

- Secretariaat: Liesbeth Verkaar, Oliemolenstraat 53 - 5402 LH UDEN.
Telefoon: 0413-265397 of E-mail: info@vogelwachtuden.nl

Website Vogelwacht Uden: www.vogelwachtuden.nl

Clubgebouw: De Groenhoeve, Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij). Telefoon: 0413-250047.

Nobru.....

TECHNISCH PERSONEEL BV

Dé specialist voor technische functies

- **Opdrachtgevers** kunnen vacature(s) voorleggen aan Nobru waarna zij zich toelegt op het, binnen de gestelde termijn en budget, adequaat vervullen van de personeelsbehoefte.
- **Werkzoekenden** met een technische of technisch/commerciële achtergrond kunnen bij Nobru terecht voor advies en bemiddeling naar een duurzame baan bij een van haar opdrachtgevers.

De belangrijkste vakgebieden waarbinnen Nobru Technisch Personeel werkzaam is, zijn:
Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde, Bouwkunde en Civiele Techniek.

Nobru Technisch Personeel B.V.
Rondweg 73 (Poort van Uden)
Postbus 73
5400 AB Uden

Telefoon: 0413-243610
Fax: 0413-243615
E-mail: info@nobru.nl
Internet: www.nobru.nl

premium honden & katten voeders,
ZO'N KWALITEIT; ZO VOORDELIG !!
www.4feedt.nl

Onder andere in ons assortiment:

20 kg Senior krokant:	€ 28,80
20 kg Superieur Krokante brok:	€ 25,20
20 kg Superieur Kip & Rijst (Premium):	€ 27,10
20 kg Superieur Puppy brokjes:	€ 34,10
15 kg Superieur Lam & Rijst (hypoallergeen):	€ 23,95
10 kg 6-Mix kattenbrokjes:	€ 18,50

en vele andere soorten; ook alles in 10 kg verpakkingen

Gratis bezorgservice in Uden, Oss, Veghel, Nijmegen, Wijchen en omgeving!

U bent ook van harte welkom in onze winkel:
Honden & Katten Speciaalzaak 4FEEDT
Volkelseweg 26 - 5405 NA Uden

Kijk eerst op www.4feedt.nl voor de openingstijden!!

Meer informatie en VOORDELIG on-line shoppen (> 1.000 artikelen):

www.4feedt.nl

Of vraag een folder aan: 0413 - 266 398

 De Kleuter
tuincentrum

Uw tuinvakman

Alle tuinartikelen, tuinontwerp,
aanleg en onderhoud van tuinen

Tuincentrum De Kleuter
Goorkensweg 1 - UDEN

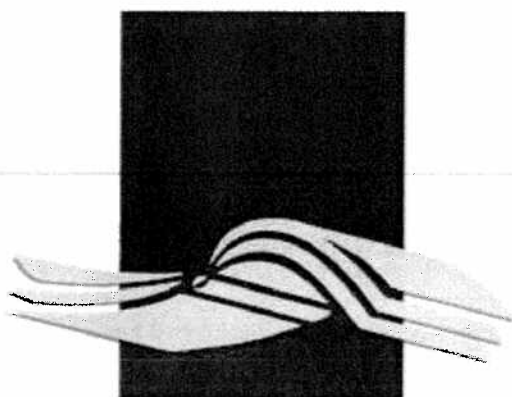
Telefoon: (0413)261078

Fax: (0413)252323

E-mail: info@dekleuter.nl

Internet: www.dekleuter.nl

Voor boeken en tijdschriften gaat u naar:

Boekhandel Bert van der Heijden

Mondriaanplein 12, 5401 HX UDEN

Telefoon: 0413-260907

Internet: www.libris.nl

E-mail: bertheijden@libris.nl

Van der Heijden
Woningstofleverder

Gordijnen
vloerbedekking
binnenzonwering
raamdecoraties
enz.

Neringstraat Oost 7-9
5401 GM Uden
Tel.: 0413-250510
Fax.: 0413-247210

www.vloerenraam.nl

Een huiscollectie Impressions;
een collectie met veel keus en
kwaliteit, speciaal voor u
geselecteerd en vervaardigd.
WELKOM

Het Bloemenmagazijn
Botermarkt 5-7
5404 NV UDEN

Tel.: 0413-267988
Fax: 0413-257584

Partner in wonen

Huisvesting Consultancy
Bouwprojectmanagement
Beheer & Onderhoud

Atriensis B.V.
Insulindelaan 124
Postbus 842
5600 AV Eindhoven
Telefoon: 040-2367859
Fax: 040-2364278

E-mail: info@atriensis.nl
Webite: www.atriensis.nl

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Eisenhowerweg 22
5466 AC VEGHEL

Tel.: 0413-377744
Fax: 0413-354755

Slagerij Frans Knobbout

Drossaard 12
5403 ET UDEN
tel: 0413-267354

*Wij bieden u met zekerheid het
beste rundvlees uit Nederland*

COCK ULAND de fietsenwinkel

Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088

Duifhuizerweg 8 Tel. 0413 363785
5406 TB Uden Fax 0413 342047

*Voor al uw agrarisch
loonwerk*

Wim de Wilt tweewielers

Tweewielers Wim de Wilt v.o.f.
Kerkstraat 4, 5401 BE UDEN

Telefoon: 0413-262620

Telefax: 0413-255560

E-mail:

tweewielerswimdewilt@gmail.com

snijders metaal

IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780

de Bruin

verzekeringen

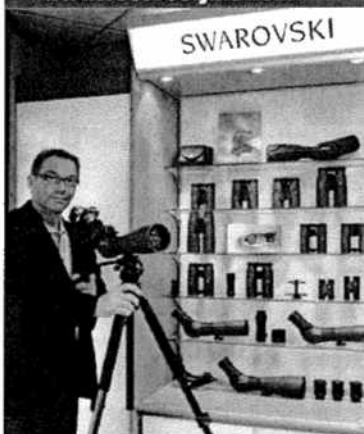
**Een vertrouwd adres
voor al uw verzekeringen**

Velmolenweg 87, Uden • Telefoon: (0413) 330999
E-mail: info@debruin.nl • Internet: www.debruin.nl

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl

Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

Al vele jaren zijn wij het adres voor Swarovski verrekijkers, Spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eindeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste Swarovski produkt.

Een produkt dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "EL-serie" bijvoorbeeld wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een produkt waarop met een gerust hart 30 jaar garantie wordt gegeven (10 jaar bij spotting scopes)

SWAROVSKI OPTIK DIGISCOPING

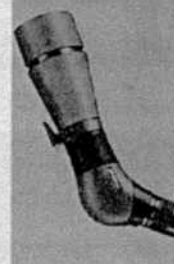
Dankzij de DCA, DCB en TLS800 gaat voor u de fascinerende wereld van SUPER-TELE-FOTOGRAFIE open.

Met gemak haalt u uw moeizaam te benaderen object 40,...50,...60 maal dichterbij. Vogels en wild fotograferen was nog nooit zo gemakkelijk.

Met 30 jaar ervaring in fotografie kunnen wij u uiteraard een schat aan informatie en adviezen verstrekken, waardoor goede resultaten meteen haalbaar zijn.

Het assortiment van Swarovski omvat meer dan 25 kijkers en telescopen.

**Super
deBoer**
**Supermarkt
De Laak**

'DE BESTE SUPERMARKT VAN BRABANT'

**Drossaard 14-18
5403 ET UDEN
Telefoon: 0413-267837**

**BRESSERS
MANNENMODE**

**Marktstraat 12
5401 GH Uden**

**Telefoon: 0413262568
Fax: 0413271305
E-mail: Bressers@wanadoo.nl**

Beschermen helpt. Helpt u mee?

**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk goed nieuws. Maar zowel in Nederland als Wereldwijd groeit de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten nog steeds. Help mee, word lid en ontvang gratis een Zakgids Vogels of een Nestkast als welkomstcadeau.

**Vogelbescherming
NEDERLAND**

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+: f27,50) en ontvang elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr./Mevr. _____

Adres: _____

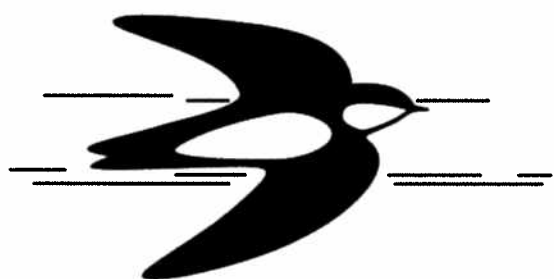
Postcode: _____ Plaats: _____

Stuur deze bon naar: Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist. Postzegel hoeft niet, mag wel.

JAN PEERENBOOM

**Aannemingsbedrijf
Jan Peerenboom B.V.
Volkelseweg 6
5405 NA Uden
tel: (0413) 26 37 40**

Vogelwacht Uden e.o.

